

IRANA ESPERANTISTO

IREA
Irana Esperanto-Asocio

N-ro: 44, Dua Serio, Vintro 2023

Kultura sezon-revuo en Esperanto, la persa, la araba kaj la kurda

سپڙاندیشان

پایم

فصلنامه‌ی فرهنگی چندزبانه اسپرانتو، فارسی، کردی و عربی

شماره ۴۴، دوره دوم، زمستان ۱۴۰۱

نشست‌های اسپرانتودانان:

بازگشت به دوران پیش از کرونا؟!!

JE LA NOMO DE POSEDANTO DE ANIMO KAJ PRUDENTO

IRANA ESPERANTISTO

Pajam-e Sabzandiŝan
(Mesaĝo de Verd-ideanoj)
ISSN 1728-6174

IRANA ESPERANTISTO
Kultura kaj sendependa sezon-revuo internacia
Dua serio, N-ro 44, Vintro 2023

Bonvenas eseoj, artikoloj, raportoj kaj kontribuaj kondiĉe ke ili ne estu publikigitaj antaŭe. Bonvenas kultur-temaj kontribuajoj ĉu en Esperanto ĉu en la persa, la kurda, aŭ la araba.

***

Ĉia presa aŭ elektronika citado aŭ eldonado de materialoj de IRANA ESPERANTISTO, ĉu originale ĉu tradukite en aliajn lingvojn, estas permesata. Bonvole menciui pri la fonto kaj la originala lingvo (t.e. Esperanto aŭ la persa) kaj se eble, informu nin pri eldonaĵo en kiu aperis io de aŭ pri IRANA ESPERANTISTO aŭ/kaj sendu ciferecan kopion al ni: info@espero.ir.

به نام خداوند جان و خرد

سبزاندیشان

فصلنامه‌ی پژوهشی - فرهنگی چندزبانه‌ی اسپرانتو، فارسی، کردی و عربی

دوره دوم، شماره چهل و چهارم، زمستان ۱۴۰۱
شماره استاندارد بین‌المللی (ISSN):
۱۷۲۸-۶۱۷۴

تاریخ انتشار نخستین شماره: پاییز ۱۳۸۱

نقل مطالب مجله با ذکر منبع و ماخذ جایز است و از استفاده کنندگان درخواست می‌شود یک نسخه الکترونیکی یا تصویر از نشریه‌ی را که در آن مطلبی به نقل از این مجله درج شده است به نشانی اینترنتی مجله ارسال کنند.

مسئولیت مطالب مندرج در این مجله برعهده‌ی نویسندگان آن می‌باشد.

گرافیک و حروفچینی: سبزاندیشان

نشانی‌ها:

پایگاه اینترنتی: www.espero.ir
پست الکترونیک: info@espero.ir

همکاران تحریریه این شماره:

- * زهرا کریمی
- * شلر کریمی
- * کیهان صیادپور
- * حمزه شفیعی
- * صلاح محمدپور
- * علی مرادی

Mallongigoj uzitaj en ĉi tiu numero

ILEK: Irana Literatura Esperanto Konkurso
IrEA: Irana Esperanto-Asocio
IrEJO: Irana Esperantista Junulara Organizo
IrEK: Irana Esperanto-Kongreso
IrLEI: Irana Ligo de Esperantistaj Instruistoj
UK: Universala Kongreso
AOK: Azia Oceania Kongreso

Irana Esperantisto
akceptas anoncojn.

مجله سبزاندیشان آماده پذیرش آگهی می‌باشد.

Kontribuantoj ĉi-numere:

- * Zahra Karimi
- * Shler Karimi
- * Keyhan Sayadpour
- * Hamzeh Shafiee
- * Slah Mohammadpour
- * Ali Moradi

نشست‌های اسپرانتودانان:

بازگشت به دوران پیش از کرونا!

Kovrila Paĝo:
Kunveno en IrEA-Oficejo kun s-ro Reza Kheirkhah
Lasta Paĝo:
La Kongresejo de IrEK-10

طرح روی جلد:
نشست صمیمانه با رضا خیرخواه در دفتر انجمن
طرح پشت جلد:
محل برگزاری دهمین کنگره اسپرانتوی ایران

IrEK-10
Civita kaj Virtuala
27-30 Aprilo 2023
La Kongresejo

En ĉi tiu numero:

در این شماره:

- 4 Antaŭ ĉio..
- 4 IrEK-10 alproksimiĝas
- 5 Novaĵoj
- 6 Vojaĝo de Reza al Babolsar
Raportis: Zahra Karimi
- 8 Ĉu Zamenhof mortis? ...
Prelego de: Renato Corsetti
- 11 UK-2024 en Afriko
Gazetaraj Komunikoj de UEA
- 12 Intervjuo kun s-ino Sagafian
Tradukis: Hamzeh Shafiee
- 20 Oftaj sekaj periodoj...
Ali Moradi
- 22 Internacia Virina Tago
Gazetaraj Komunikoj de UEA
- 23 Interkultura Novelo-Konkurso
- 24 Internacia Tago de Edukado
Gazetaraj Komunikoj de UEA
- 25 Internacia Tago de la Gepatra Lingvo
Gazetaraj Komunikoj de UEA
- 26 Paĝoj en la Kurda Lingvo
Shler Karimi
- 28 Paĝoj en la Araba Lingvo
D-ro Keyhan Sayadpour

- 4 قبل از هر چیز ...
- 4 درباره همایش دهم
- 5 اخبار
- 6 سفر رضاخیرخواه به بابلسر
ژهرا کریمی
- 8 آیا زامنهوف مرده است؟ ...
رناتو کورستی
- 11 کنگره جهانی ۲۰۲۴ در آفریقا
سازمان جهانی اسپرانتو
- 12 مصاحبه با خانم ثقفیان
ترجمه: حمزه شافیعی
- 20 دوره‌های خشکسالی ...
علی مرادی
- 22 بیانیه uea به مناسبت روز جهانی زن
سازمان جهانی اسپرانتو
- 23 مسابقه رمان بین‌فرهنگی
- 24 به مناسبت روز جهانی آموزش
بیانیه مطبوعاتی سازمان جهانی اسپرانتو
- 25 به مناسبت روز جهانی زبان مادری
بیانیه مطبوعاتی سازمان جهانی اسپرانتو
- 26 صفحات کردی
شهر کریمی
- 28 صفحات عربی
کیهان صیادپور

Antaŭ ĉio...

Jen la 60-a volumo de revuo "Irana Esperantisto", kiu estas prezentita al karaj legantoj. En ĉi tiu numero, pro multaj problemoj, kies kialojn ne necesas menci, ni frontas al malpliigo de la paĝoj de la revuo kompare kun la lastaj numeroj. Tamen ni provis provizi riĉan kaj taŭgan enhavon.

Februare de la kuranta jaro, s-ro Reza Kheirkhah havis kelk-tagan vojaĝon al Irano, kaj ni havis la okazon plurfoje renkonti lin. En unu el tiuj renkontiĝoj, krom lia parolado pri la vivo en Tajvano, okazis ankaŭ amika babilado ĉe la oficejo de IrEA. La kovrilpaĝo bildigas tiun ĉi belan renkontiĝon.

Kaj la grava afero antaŭ ni, estas la okazigo de la 10-a Irana Esperanto-Kongreso, kies planadon bone progresas. Estas decidite, ke la ĉi-jara kongreso okazu en du partoj, ĉeeste kaj virtuale. La ĉeesta parto okazos la 27-an kaj 28-an de aprilo kaj la virtuala parto okazos sabate kaj dimanĉe, la 29-an kaj 30-an de aprilo. Pliaj informoj baldaŭ estos afiŝitaj en la koncerna retejo ĉe la sekva adreso:

www.espero.ir/eo/irek-10/

Ni deziras novjaron plena de sukceso kaj feliĉo por ĉiuj.

Salutas; Hamzeh Shafiee

Ĉi tiu artikolo...

Sali nu de la 60-a volumo de revuo "Irana Esperantisto", kiu estas prezentita al karaj legantoj. En ĉi tiu numero, pro multaj problemoj, kies kialojn ne necesas menci, ni frontas al malpliigo de la paĝoj de la revuo kompare kun la lastaj numeroj. Tamen ni provis provizi riĉan kaj taŭgan enhavon.

Februare de la kuranta jaro, s-ro Reza Kheirkhah havis kelk-tagan vojaĝon al Irano, kaj ni havis la okazon plurfoje renkonti lin. En unu el tiuj renkontiĝoj, krom lia parolado pri la vivo en Tajvano, okazis ankaŭ amika babilado ĉe la oficejo de IrEA. La kovrilpaĝo bildigas tiun ĉi belan renkontiĝon.

Kaj la grava afero antaŭ ni, estas la okazigo de la 10-a Irana Esperanto-Kongreso, kies planadon bone progresas. Estas decidite, ke la ĉi-jara kongreso okazu en du partoj, ĉeeste kaj virtuale. La ĉeesta parto okazos la 27-an kaj 28-an de aprilo kaj la virtuala parto okazos sabate kaj dimanĉe, la 29-an kaj 30-an de aprilo. Pliaj informoj baldaŭ estos afiŝitaj en la koncerna retejo ĉe la sekva adreso:

www.espero.ir/eo/irek-10/

Ni deziras novjaron plena de sukceso kaj feliĉo por ĉiuj.

Salutas; Hamzeh Shafiee

Aradtemend, حمزه شفیعی

La 10-a IrEK proksimiĝas

Ni ŝatus informi tiujn, kiuj interesiĝas pri Esperanto en Irano, ke la 10-a Irana Esperanto-Kongreso okazos de la 27a ĝis la 30a de aprilo 2023 ĉeeste kaj virtuale.

En ĉi tiu kongreso kuniĝos instruistoj kaj aktivuloj de la lingvo Esperanto el la tuta lando por plifortigi kaj divastigi ĝin.

La unuaj du tagoj de ĉi tiu kongreso okazos ĉeeste ĉe la komplekso de sano, sporto kaj hidroterapio "La revo del vivo" situanta en la urbo Babolsar, kaj la finaj du tagoj de la kongreso okazos virtuale en la medio Zoom.

La ĉefa temo de la 10-a Irana Esperanto-Kongreso "Post-Esperanta Mondo" estis elektita por diskuti la mondan perspektivon post la plena akcepto de Esperanto kiel internacia lingvo kaj la manierojn atingi tiun ĉi celon.

Same kiel la antaŭaj kongresoj, ankaŭ ĉi-jare serio da diversaj kulturaj kaj artaj programoj estos prezentitaj al la partoprenantoj kune kun edukaj laborrenkontiĝoj kaj sciencaj renkontiĝoj kaj prelegoj de esperantistaj fakuloj el la tuta mondo.

Por partopreni en tiu ĉi kongreso, vi povas akiri pliajn informojn kaj aliĝi, raportante al la dediĉita paĝo de la kongreso ĉe <http://www.espero.ir/eo/irek-10/>.

Ĉi tiu artikolo...

La 10-a Irana Esperanto-Kongreso okazos de la 27a ĝis la 30a de aprilo 2023 ĉeeste kaj virtuale.

En ĉi tiu kongreso kuniĝos instruistoj kaj aktivuloj de la lingvo Esperanto el la tuta lando por plifortigi kaj divastigi ĝin.

La unuaj du tagoj de ĉi tiu kongreso okazos ĉeeste ĉe la komplekso de sano, sporto kaj hidroterapio "La revo del vivo" situanta en la urbo Babolsar, kaj la finaj du tagoj de la kongreso okazos virtuale en la medio Zoom.

La ĉefa temo de la 10-a Irana Esperanto-Kongreso "Post-Esperanta Mondo" estis elektita por diskuti la mondan perspektivon post la plena akcepto de Esperanto kiel internacia lingvo kaj la manierojn atingi tiun ĉi celon.

Same kiel la antaŭaj kongresoj, ankaŭ ĉi-jare serio da diversaj kulturaj kaj artaj programoj estos prezentitaj al la partoprenantoj kune kun edukaj laborrenkontiĝoj kaj sciencaj renkontiĝoj kaj prelegoj de esperantistaj fakuloj el la tuta mondo.

Por partopreni en tiu ĉi kongreso, vi povas akiri pliajn informojn kaj aliĝi, raportante al la dediĉita paĝo de la kongreso ĉe <http://www.espero.ir/eo/irek-10/>.

تاسیس انجمن علمی فرارشته‌ای پان دنیا (Pandunia)

در طی سال‌های ۹۹ و ۱۴۰۰ با همکاری انجمن اسپرانتو ایران و سازمان جهانی اسپرانتو و بینارهای متعددی در دانشگاه‌های شیراز، تهران، مازندران، صنعتی اصفهان و ... صرفاً با تعامل و مکاتبه با معاونت‌های فرهنگی دانشگاه‌های متبوع برگزار شد. اکثر این وینارها با توجه به این که به صورت مستقل زیر نظر یک انجمن علمی برگزار نشدند لذا آن چنان که باید و شاید مورد توجه دانشجویان قرار نگرفت. بنابراین از پاییز گذشته در تعامل با معاونت فرهنگی دانشگاه شیراز، این فعالیت‌ها به صورت رسمی و جدی‌تر زیر نظر انجمنی تازه تاسیس تداوم یافته است: «انجمن علمی فرارشته‌ای پان دنیا». این انجمن به فعالیت‌هایی خواهد پرداخت که فراتر از یک رشته خاص می‌باشند و حداقل به ۲ رشته دانشگاهی مرتبط باشند. همچنین حتی‌الامکان فعالیت‌های این انجمن به چند زبان ارائه خواهند شد. زبان‌های فارسی، انگلیسی، عربی، اسپرانتو و حتی زبان پان‌دنیا. لازم به ذکر است زبان فارسی زبان رسمی این انجمن است. لذا از کلیه هم‌آرمانان محترم در سراسر جهان خواهشمند است در جهت شناساندن هر چه بهتر این انجمن، و در نهایت بهبود جنبش اسپرانتو همکاری لازم را مبذول بفرمایند.

انجمن علمی فرارشته‌ای پان دنیا پیشاپیش از حسن نظر همه اسپرانتودانان محترم قدردانی می‌نماید.

صلاح محمدپور

اسپرانتیست ایرانی و دبیر علمی انجمن فرارشته‌ای پان دنیا

Refunkcio de IrEA-Oficejo post tri-jara halto pro la pandemio

Kiam la pandemio trafis, same kiel multaj aliaj oficejoj, ankaŭ la oficejo de Irana Esperanto-Asocio haltis ĉiujn kunvenojn kaj ĉeestajn servojn. Sed nun, post tri-jara halto, ŝajnas ke ni povas reveni al niajn kutimajn fizikajn renkontiĝojn.

Ĉi-februare, s-ro Reza Kheirkhah, irana esperantisto kiu loĝas en Tajvano, vizitis sian hejmlandon. Okaze de tiu evento, estis aranĝita ke okazu amikecan kunvenon de iranaj esperantistoj en la oficejo de IREA. En la kunveno partoprenis sep personoj kaj la partoprenintoj ĝuis la etoson de ĉeesta kunveno. Reza prelegis pri la vivo en Tajvano kaj tiea e-movado. Fine de la kunveno, ĉiuj esprimis siajn dezirojn por ke tiu ĉi kunveno estu la komenco de refunkciado de monataj prelegoj kaj aliaj ĉeestas kunsidoj.

Menciindas ke la tuta programo estis vive elsendata por ne-ĉeestantoj pere de Zoom.

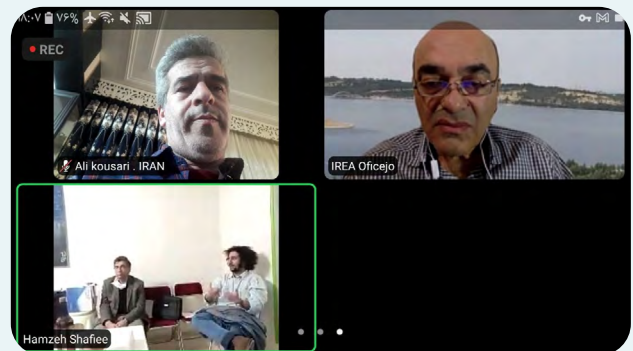
نخستین نشست و گپ و گفت دوستانه در دفتر انجمن پس از دوران کرونا

با شروع پاندمی کرونا و توقف بسیاری از فعالیت‌های جمعی و حضوری، دفتر انجمن اسپرانتو نیز بر روی مراجعین حضوری بسته شد و برنامه‌های نشست‌های اسپرانتویی نیز متوقف شد.

اکنون پس از سه سال وقفه، به نظر می‌رسد بتوان به شرایط عادی بازگشت و برنامه‌های ملاقات‌های حضوری را از سر گرفت.

بهمن ماه امسال، آقای رضا خیرخواه، اسپرانتودان ایرانی مقیم تایوان، سفری چند روزه به ایران داشتند. این سفر بهانه‌ای شد تا برای برگزاری یک نشست دوستانه اسپرانتویی در دفتر انجمن برنامه‌ریزی صورت پذیرد تا همه بتوانند بعد از مدت‌ها دیدارهای حضوری داشته باشند و در عین حال از مصاحبت با رضا بهره‌مند شوند.

این نشست در تاریخ ۱۸ بهمن ماه در دفتر انجمن صورت پذیرفت و طی آن رضا درباره زندگی در تایوان و جنبش اسپرانتو در این جزیره سخنرانی نموده و در پایان بحث آزاد و پرسش و پاسخ حسن ختام برنامه را شکل داد. لازم به ذکر است که تمامی این برنامه به صورت زنده از طریق زوم پخش گردید تا همگان بتوانند از آن بهره‌مند شوند. تصویر زیر توسط جناب آقای کوثری از محیط زوم در هنگام برگزاری این جلسه گرفته شده است:

Pri-Esperanta kunveno en sanitorio en Babolsaro

Kun partopreno de pli ol 30 Personoj

S-ro Reza Kheirkhah (elp. ĥejrĥah) vizitis urbon Babolsaro la 9-an de septembro 2023. Babolsaro estas ĉe la Kaspia Maro en Irano, situanta en la provinco Mazandarano. Multaj gesinjoroj, kiuj interesiĝis ekscii pri Esperanto, partoprenis en la kunveno en la sanitorio, kies estro, s-ro Gholamreza

Azarhoushang (elp. golamreza azarhuŝang), estas ankaŭ aktiva esperantisto.

Pli ol 30 personoj partoprenis en la kunveno. Ili estas lernantoj de Yumeiho (elp. jumejho), japana terapio, kiuj laboras en la sanitorio. Unue Reza parolis pri la rolo de Esperanto en sia vivo, ekzemple kiel li

vojaĝis tra la mondo pere de Esperanto, kiel li restis en Eŭropo dum unu jaro, kaj kiel li fariĝis profesia Esperantisto dum 10 jaroj en Japanio instruante la lingvon, farante ankaŭ multajn prelegojn, kaj iniciatante songazeton Najtingalo. La songazeto vendiĝis je miloj da ekzempleroj en Japanio, Koreio, Irano kaj ankaŭ ĉe la libro-servo de UEA.

Poste s-ro Azarhoushang klarigis kiel li kaj lia edzino lernis Esperanton dum la milito inter Irako kaj Irano kaj kiel li uzante Esperanton komencis kunlaboron kun la majstro Saionji Masayuki (elp. sajonĝi masajuki) en Japanio (kiu kreis la novan terapi-metodon Yumeiho) kaj poste vizitis multajn landojn ĉefe en Eŭropo por disvatigado de Esperanto kaj Yumeiho.

La kunveno kies originala tempo-plano estis por 30 minutoj daŭris pli ol horo pro la entuziasmo kaj demandoj de la aŭskultantoj. Ili kaj ĝuis la humuran paroladon de Reza kaj konatiĝis kun la avantaĝoj, kiujn havas

lernado de Esperanto. Hazarde samtage atingis pako de lernolibroj de Esperanto kaj aliaj materialoj kiujn mendis mi (la verkinto de tiu ĉi raporto) kaj volis uzi por la baldaŭa kurso de Esperanto kiu okazos en la sanatorio. Sed iuj lernolibroj estis tuj aĉetitaj per la partoprenantoj de la prelego! Nuntempe okazas nova Esperanto-kurso kun 21 lernantoj kies instruisto estas S-ro Mamduhi. La kurso estas virtuala ĉar la instruisto kaj gelernantoj loĝas en diversaj urboj.

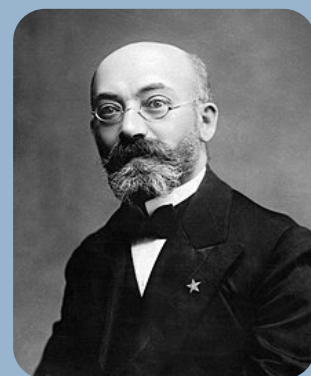
Baldaŭ Babolsaro fariĝos ne nur centro por homoj, kiuj tra la lando venos por kuracado, sed ankaŭ centro por Esperanto kaj Esperantistoj. La venonta Irana Esperanto-Kongreso (IrEK-10) okazos en Babolsaro kaj en la sanitorio.

D-rino Zahra Karimi

(prof. pri ekonomiko ĉe la Universitato de Mazandaran)

Ĉu Zamenhof mortis?

Kaj kio pri Ĉerĉil [Churchill]?

Ĉu Zamenhof mortis? Kaj kio pri Ĉerĉil [Churchill]

Certe ili mortis, sed iliaj ideoj ankoraŭ vivas kaj efikas hodiaŭ.

Ĉiuj konas la malnovan ŝercon:

Esperanto ne estas lingvo kun interna ideo sed Esperanto estas ideo kun interna lingvo

Kio estas ĉi tiu ideo? El parolado de Zamenhof (1906):

"Al laborado por Esperanto instigas nin ne la penso pri praktika utileco, sed nur la penso pri la sankta, granda kaj grava ideo, kiun lingvo internacia en si enhavas. Tiu ĉi ideo - vi ĉiuj sentas ĝin tre bone - estas frateco kaj justeco inter ĉiuj popoloj.. ."

Do, Esperanto estis ankaŭ reago al la

naciismaj ideo-fluoj de la 19-a jarcento:

Benedikt Hjartarson, Anationalism and the Search for a Universal Language - Esperantism and the European Avant-Garde

Sed aliaj homoj en Francujo, Britujo kaj iugrade Usono havis alian internan ideon:

rego fare de blankuloj de la cetera mondo

"Rhodes pensis pri sekreta elito de anglaj-saksaj homoj dediĉitaj, kiel la filozofistoj de Platono, porti aŭtoritaton kaj ordon al la tuta mondo, kiuj regos aliajn popolojn por ilia bono mem. Ĉi tiuj dediĉitaj junaj homoj devis esti eltiritaj el Britujo, Norda Ameriko kaj Germanujo, ĉar Rhodes rigardis tiujn landojn ne nur kiel vere blankajn sed ankaŭ destinitajn por mondo-regado. "

John Ruskin, la plej alte taksta artisto de la 19-a jarcento, en sia inaŭgura parolado en Oksfordo: *"Estas nun destino ebla por ni,*

la plej alta iam ajn metita antaŭ nacio, kiun ni povas akcepti aŭ rifuzi, Ni estas ankoraŭ nedegenerita raso, raso miksita de la plej pura norda sango...Anglujo...devas fondi koloniojn kiel eble plej vaste..."

Klare ĉiuj planoj de Rhodes, de la brita registaro kaj de aliaj koncernatoj en Britujo konsideris kiel lingvon de la estonta imperio nur la anglan. Nenio alia esti eĉ pensebla. Revoj pri egaleco kiel tiuj kunligitaj kun Esperanto tute ne trovis lokon en la rasisma-imperiisma sinteno de la epoko, en kiu Esperanto naskiĝis.

Same en Francujo: La francoj klopodis disvastigi la francan kulturon kaj la francan lingvon. La disvastigo de la lerneja sistemo laŭ la principoj de la revolucio helpis pri tio. Ekzemple ni vidu tion, kio okazis en la Provinces Illyriennes

Arthur de Gobineau (1816-1882) Essais sur l'inégalité des races humaines de 1855: *la raso hinda-europa estas la prapatro de ĉiuj estraj klasoj de Europo, kaj aparte de la francaj nobeloj (al kiu li apartenis).*

La unua granda vera atenco al Esperanto estis tiu de Francujo che la Ligo de Nacioj

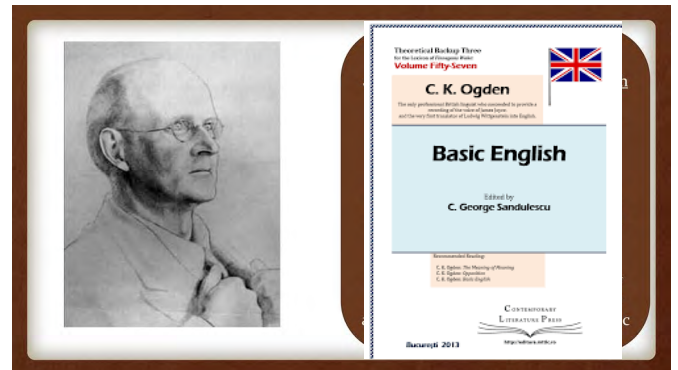
La franca delegito: *"Jam ekzistas internacia lingvo: la franca, universale instruata chie en la mondo de la penso."*

Francoj evidente ne rimarkis, ke la rolo de la franca jam estis minacata de la angla.

Sed la britoj pluiris.

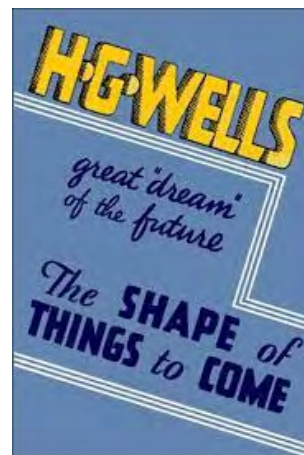
En la unua duono de la 20-a jarcento, la pure rasismaj konsideroj de la antaŭa jarcento estas forlasitaj sed ne la ideoj pri la supereco de la angla civilizo.

Ideojn pri tiu supereco havis Charles Kay Ogden (1889 – 1957), angla lingvisto kaj verkisto. En 1925 li produktis sian Basic English (Baza angla), plene priskribita en libro aperinta en 1930. Temis pri ideo disvastigi en pli facila maniero la konon de la angla lingvo al ĉiuj.

Ogden estis konvinkita, ke la mondo bezonas malaperigi malgrandajn lingvojn laŭgrade kaj uzi laŭeble nur unu, la anglan en formo simpla aŭ kompleta.

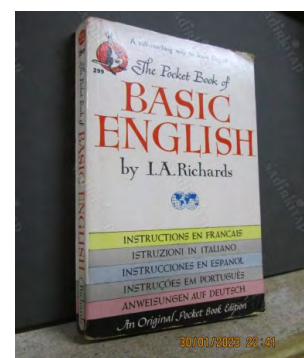
La afero estis vaste konata en Britujo kaj laŭdata.

1933 "The Shape of Things to Come" de H. G. Wells.

George Orwell estis unu el la subtenantoj de Basic English ĝis 1945

Post la 2-a mondmilito:

I. A. Richards promociis ĝian studon en ĉinaj lernejoj. Voice of America, ktp.

Tio, kio ankoraŭ hodiaŭ estas uzata estas la baza vorto-listo

de 850 vortoj kiel komenca vortaro de lernantoj tra la tuta mondo.

En 1943 Winston Churchill faris faman paroladon en la universitato de Harvard. Ĝi estas konata ĉefe pro unu frazo:

“Tiaj planoj ofertas tre pli bonajn kompensojn ol forpreni provincojn aŭ landojn de aliaj popoloj aŭ ekspluate subtrete ilin. La imperioj de la estonta tempo estos la imperioj de la menso.”

“La donaco de komuna lingvo estas tre valora heredaĵo, kaj ĝi povus iam iĝi la bazo de komuna civitaneco. Mi ŝatas pensi pri britoj kaj usonanoj travagantaj libere tra la posedaĵoj de unu aŭ de la alia. Sed mi ne vidas kial ni ne devus provi disvastigi nian komunan lingvon eĉ pli vaste tra la mondo kaj, ne serĉante egoisman avantaĝon je la kosto de iu ajn, mem posedi ĉi tiun altvaloran agrablan ilon kaj nian naskiĝ-raĵton je ĝi.

....

Antaŭ kelkaj monatoj mi konvinkis la Britan Ministraron starigi ministran komitaton por pristudi la Basic English kaj raporti pri ĝi. Jen konkreta plano.¹

La brita registaro jam en la jaro 1947 aĉetis la rajtojn de Basic English kaj starigis Fondaĵon pri tio. En 1956 ĝi reasertis sian politikon en ĉi tiu kampo: ***“En unu generacio de nun la angla povus esti monda lingvo, tio estas***

1 A Basic English Foundation has been created, according to the Minister of Education, “to propagate the teaching and study of Basic English as an international and educational medium and thereby to increase the knowledge of English among mankind.” A grant-in-aid of some £18,600 is to be given by the Government to the Foundation.

The sum of £23,000 has already been paid by the Government to the inventors (if that is the right word) of Basic English for his copyrights. I have nothing to say against Basic English as such, but this official endowment of it is a strange business. Further light on the subject seems called for.

En artikolo de 1947: <http://archive.spectator.co.uk/article/27th-june-1947/5/a-basic-english-foundation-has-been-created-accord>

universala dua lingvo en tiuj landoj, kie ĝi ne jam estas la gepatra aŭ la plej grava lingvo.”

Nenio ŝanĝiĝis de la tempoj de Churchill. La agado estis intenca.

Vidu la libron: Phillipson, Robert (1992), *Linguistic Imperialism*, Oxford: Oxford University Press.

Ni ne bezonas paroli pri la nuna situacio. Ĉiuj konas ĝin.

La angla regas kaj Esperanto ankoraŭ strebas disvastiĝi.

Ĉu la persekutoj de Hitler kaj Stalin en la fino estis pli danĝeraj al la ideo de internacia, neŭtrala planlingvo ol la nepresekuto sed zorgado pri alternativa projekto anoncita de Churchill?

En la dua duono de la pasinta jarcento estis ĉefe la potenco de Usono, kiu puŝis la anglan lingvon,

Ĉiuj landoj, krom la komunismaj landoj, troviĝis, kiel diris ŝerco meksika ŝtatprezidanto pri Meksiko “malproksimaj de Dio kaj proksimaj de Usono.”

Kun tre malmultaj esceptoj la regantoj de la aliaj landoj aktive kunlaboris. kaj tamen la viruso montris, ke la mondo estas unu kaj ke ĝi ne bezonas militon, perforton kaj sankciojn sed pacon, kunlaboron kaj solidarecon.

Esperanto estas la lingvo por tio. Vivu la ideoj de Zamenhof!

کنگره جهانی اسپرانتو،

سال ۲۰۲۴ در آفریقا

داد. این همکاری چند جانبه و بین‌المللی بود. با این تصمیم، هیأت مدیره UEA همچنین به تعهدات این سازمان عمل می‌کند که در دهه گذشته برگزاری کنگره جهانی در آفریقا را به عنوان یک راهبرد استراتژیک برای UEA اعلام کرده بود.

سازمان جهانی اسپرانتو، اکنون با فعالان محلی برای تعیین تاریخ برگزاری، کمیته کنگره محلی، موضوع و سایر جزئیات یکصد و نهمین کنگره جهانی اسپرانتو همکاری خواهد کرد. مرکز همایش، مرکز کنوانسیون بین‌المللی آروشا خواهد بود، مکانی پیشرفته برای رویدادهای بین‌المللی که قبلاً میزبان رویدادهای سازمان ملل بوده است. دپارتمان کنگره و هیأت UEA همچنین با همه طرف‌های مرتبط با برگزاری کنگره، اعم از جنبش اسپرانتو یا نهادهای محلی در تانزانیا، همکاری خواهند کرد. اکنون می‌توان با کمک مالی به بنیاد آفریقای UEA از صد و نهمین کنگره جهانی حمایت کرد:

uea.org/alighoj/donaciones/afriko.

همچنین ارزش دارد که به صد و هشتمین کنگره جهانی اسپرانتو که در سال ۲۰۲۳ در تورین ایتالیا برگزار می‌شود پیوندید. uk.esperanto.net/2023.

سازمان جهانی اسپرانتو کنگره سالانه خود را در سال ۲۰۲۴ در آروشا، تانزانیا برگزار خواهد کرد.

برای یکصد و نهمین کنگره جهانی اسپرانتو (UK) که در سال ۲۰۲۴ برگزار خواهد شد، هیأت مدیره سازمان جهانی اسپرانتو به اتفاق آرا تانزانیا را به عنوان کشور محل برگزاری کنگره انتخاب کرد. این برای اولین بار است که کنگره جهانی اسپرانتو در قاره آفریقا برگزار می‌شود. شهر میزبان، آروشا، یک مقصد گردشگری بین‌المللی است، اما علاوه بر آن، این شهر همچنین یک شهر دیپلماتیک مهم، مقر جامعه آفریقای شرقی و دادگاه آفریقایی اتحادیه آفریقا است.

منطقه آروشا بیش از ۲ میلیون نفر را در خود جای داده است. این منطقه در شاخه شرقی دره بزرگ ریفت، تحت آب و هوای معتدل واقع شده است. این شهر به پارک ملی سرنگتی، منطقه حفاظت شده نگورونگورو، پارک ملی دریاچه مانیارا، دره اولدووا، پارک ملی تارانگیر، کوه کلیمانجارو و کوه مرو در خود پارک ملی آروشا نزدیک است.

انجمن اسپرانتو تانزانیا (EATA) پس از سالها کار توسط کمیسیون آفریقای UEA، دعوت به برگزاری کنگره‌ای در آروشا کرد که وظیفه هماهنگی انجمن‌های کشوری در این قاره را برای تعیین دعوت‌کننده اولین کنگره جهانی در آفریقا انجام

Unu jaron post la aperigo de nia revuo, nome en la jaro 2002, s-roj Torabi kaj Dolatshahi faris intervjuon kun s-ino Sagafjan cele por aperigi en la revuo. Bedaŭrinde tiu intervjuo ne estis publikigita pere de la revuo, sed poste estis metita en la retpaĝaro "perespero.com" perslingve. La esperanta traduko de la intervjuo neniam aperis ie. Do, pro la historia graveco de tiu ĉi intervjuo, ni publikigas la esperantan tradukon en tiu ĉi numero.

La red.

La historio neniam estu forgesita

Intervjuo kun s-ino Sagafjan

Moŭlud Sagafjan estis la unua Esperanto-instruisto el Irano, kiu finis la trejnadon eksterlande kun la edukaj normoj de sia tempo. Unu el la tri instruistoj de Esperanto komence de la nova periodo de prospero kaj ekspansio de Esperanto en Irano 1975. La unua instruisto estas d-ro Nasereddin Saheb Zamani kaj la dua, Zila Sedighi. Moŭlud Sagafjan estas la unua iranino, kiu trapasis la edukan Che-metodon en Nederlando kaj en Internacia Esperanto-Instituto (la centro por disvastigo de la eduka metodo de Che). Ŝi instruis Esperanton al centoj da homoj

dum pli ol 12 jaroj. Ŝi estis la plej profesia Esperanto-instruisto dum sia instru-kariero en Irano.

Fine de oktobro 2013, unu el miaj amikoj informis min, ke s-ino Moŭlud Sagafjan revenis el Ameriko kaj mallonge restos en Irano kaj ŝatas renkontiĝi kun amikoj esperantistaj... . Tiu ĉi renkontiĝo okazis ĉe ŝia domo sur Norda Iranŝahr strato, en Tehrano.

Dolatshahi: Ni verkas pri la historio de Esperanto en Irano, ekde la fruaj tagoj, kio estas ekde 1900, kiam Esperanto havas

prezenton en Irano.

Bonvolu klarigi vian konatiĝon kun Esperanto. Kiel vi renkontis Esperanton? Kiel vi lernis Esperanton? Kiuj estis viaj instruistoj? Kiujn librojn vi legis? Kaj kiuj estis viaj samkursanoj?

Sagafjan: Vi estas tre afabla veni kaj mi estas je via servo. Mi estis instruisto kaj ĉiam volis lerni ion kaj ne interesiĝis famiĝi. Mia konatiĝo kun la lingvo Esperanto komenciĝis kiam mia 14-jara filo havis mensajn problemojn en la aĝo de pubereco, kaj post multe da vagado, pere de amiko renkontiĝis s/d-ron Saheb Zamani.

D-ro Saheb Zamani estis fama psikologo en Irano kaj bonvole akceptis mian filon. Lia servo estis tre valora kaj mi mem dormis 40 noktojn en la hospitalo. Li akceptis nin kun malfermitaj brakoj kaj prizorgis mian filon dum tri kaj duono jaroj tute senpage. Li faris la tiel nomatan “specialan terapion”. Mia filo prenis 7-8 pilolojn tage, kaj post 3 jaroj kaj duono kiam trapasis la enirekzamenon de univesitatoj, la nombro da piloloj atingis kiel duonan lenton tage. Estis granda kaj profunda salto, ke mia filo resaniĝis. Li nun estas profesoro ĉe la Universitato Virĝinio en Usono.

Fakte, dum la 22 jaroj de konatiĝo kun s/d-ro, mi lernis multajn aliajn aferojn krom Esperanto. Li estis bonega gvidisto rilate al psikologio, per kiu mi povis administri mem en Ameriko. Iun tagon li diris al mi, ke li havas prelegon en unu el la kulturaj komunumoj de instruistoj kaj se mi ŝatus, mi povus partopreni!

Dolatshahi: En kiu jaro tio okazis?

Sagafjan: Ĝi estis en 1974. Sed tiam ĉar mi disiĝis de mia edzo kaj mi volis iri Anglujon por eduki kaj tie vivi, sed kiam mi vidis, ke la d-ro instruas ĉi tiun lingvon, mi diris al mi mem, por ke mi povu servi, devas serĉi laboron, kiun ne ĉiuj sekvas kaj ne estu en ĝi profito materia. Precipe ĉar li estis al mi tre kara kaj ĉiam estos, kaj li persvadis min en ĉi tiu afero. En la komonumo dum parolado, li mem klarigis al mi la lingvon, vortojn kaj

tradukon.

Dolatshahi: Ĉu vi scias kiam kaj kie ĉi tiu parolado okazis?

Sagafjan: Unuafoje estis 1974 kaj mi partoprenis la duan kurson en 1975, sed kie precize mi ne scias. Eble en universitato – eble ne, aŭ hejme. Mi ne scias precize kie estis tiu loko. Lia servo, al mi kaj mia filo, kaŭzis min okupiĝi pri Esperanto. Se vi volas verki artikolon pri Esperanto, mi proponas, ĉi tiun temon: “La sunleviĝo de Esperanto post la eklipso de 50 jaroj da silento”. Sinjoro doktoro estis fame konata en Irano, pro dum-jaraj servoj en la oficejo Bonfarto. Li estis majstro pri la teologio de s-ro Rafsanjani kiu havis tre bonan reputacion -- kaj ĉar tiam estis etikedeca misfamo pri Esperanto en Irano, la popolo evitis Esperanton—, la doktoro povis revivigi Esperanton, kaj ĉiukaze eĉ en universitatoj ne estis facile prezenti la lingvon.

Kiam li instruadis kaj disvastigis la lingvon, jam renkontis multajn problemojn ekz, tie kie ni kunvenis kun ĝardeno kaj tre granda loko, situis ĉe la usona ambasadejo. Oni maldaŭrigis nin, li multe klopodis kaj sukcesis restarigi ĝin. La vero ne povas esti ignorita. Se pro tia homo kun altedukado, kaj la servoj kiujn li faris rilate psikologio en la socio, ankaŭ instruante religiulojn kiel s-ro Rafsanjani, kiu ankoraŭ laboras nun, se la patro de la doktoro ne estis fama religia persono, se ne estus lia sperto kaj efikeco, Esperanto ne povus viviĝi. Tio estas, tiu ĉi la 50-jara velkita plantido devus esti replantota kaj reviviĝi. Mi tiam ne volis plu resti en Irano kaj por forgesi la memoron pri mia disiĝo, mi iris al Eŭropon por jaro kaj lernis gramatikon en la persa lingvo.

Dolatshahi: Kiun libron vi studis kiam vi partoprenis en la Esperanto-klaso? Kaj en kiu loko?

Sagafjan: Mi nun ne scias la ĝustan lokon. Foje Esperanto-klaso okazis en la domo de filino de s-ro Ĥomejni – kio ne ĝuste ebla en la antaŭa Pahlavi reĝimo. Li instruis unuan kurson sekrete.

Dolatshahi: Kompreneble, ĝi ne estis la unua kurso, eble ĝi estus la kvara kaj kvina kurso.

Sagafjan: Eble, sed mi partoprenis la duan kurson. Ni estis pli komfortaj, 6-5 el ni restis ĝis la fino. Kiam mi iris al Eŭropo kaj nur restis ankaŭ sinjorino, kies vizaĝon kaj nomon mi forgesis, ĉar ni ne plu havis kontakton unu kun la alia. En tiu tempo, la bombado pro milito kun Irako estis komenciĝinta.

Dolatshahi: Kion vi lernis en via E-kurso?

Sagafjan: Kompleta gramatiko de la lingvo Esperanto en la persa.

Dolatshahi: Ĉu vi studis libron “La dua lingvo”?

Sagafjan: Ne, li instruis per siaj klarigoj. “La dua lingvo” ankoraŭ ne estis eldonita. Mi tre bone lernis la gramatikon. Li prezentis min al UEA. Mi iris al Eŭropo la 16-an de aŭgusto 2015, kaj mi mem kovris ĉiujn elspezojn, kaj mi iris per mia propra mono, kaj ankaŭ mi enmetis monon en la UEA-konton, mi deponis ĝin en IEI aŭ Den Hag.

Somere de la sama jaro, mi ekkomencis paroli la lingvon, kaj la sekretario de uea-oficejo donis al mi ĉambron, kiu estis sekura loko kaj la respondeculo estis tre sperta viro. Sed Nederlando ne donis al mi vizon, ĉar ili diris, ke mi, estante fremdulo, kiel mi povus havi tiom da mono ĉe mi. Ili diris, ke vi volas murdi, vi havas atencan. Mi iris al Germanio malespere kaj estis prezentita al familio kie estis ankaŭ 4 germanaj studentoj. Ili donis al mi ĉambron, kaj tre bone akceptis min. Kiam mi estis en Germanio dum 3 monatoj, en alia loko mia ĉambro estis apud la ĉambro de profesoro Frank. La profesoro, kiu tie estis unu el la administrantoj de Esperanto kaj organizis la eŭropan konferencon, estas interesa kaj fama profesoro, kiu bone instruis Esperanton.

Post tio, miaj tri monatoj finiĝis. Mi aŭdis, ke ekzistas sinjorino nomata Arvin kaj mi aŭdis, ke ŝi servis en Barato dum 11 jaroj ĉar ili ne havis instruistojn en Barato. UEA sendis tiun ĉi francan sinjorinon al Hindio. Mi petis al samideano Milosevic la adreson de s-ino Edvino, kaj li tuj donis al mi la adreson kaj telefonnumeron. Li nun estas forpasinta kaj estis viro, kiu multe servis ĉi tiun lingvon. Sinjorino Edvino estis efektive

mia instruistino. Mi iris al Francio, en Parizo, kaj ŝi tie havis malnovan amikon. Edvino havis malnovan apartamenton en la sudo de Parizo, kio estis tre malmultekosta kaj konvenis al mia buĝeto. Ŝi donis al mi ĉambron en la kvina etaĝo kun mebloj. Ni okupiĝis. Edvin estis mia instruistino por 5 monatoj. Mi ankaŭ reciproke bone pagis al ŝi kion meritis.

Torabi: Ĉu vi studis Esperanton?

Sagafjan: Mi lernis “Che”-metodon de li kaj nun mi instruos ĝin al vi ĉar ĝi ne devus esti perdita.

Dolatshahi: Kompreneble, sinjoro Torabi estas instruisto pri tia metodo.

Sagafjan: Des pli bone! tio estas pli bona! kie vi lernis s-ro Torabi?

Torabi: Mi studis en Hago.

Sagafjan: Ni studis tag-nokte kaj havis multajn amikojn kaj ŝi (Edvin) diris ke mi estis la sola diligenta kaj interesita studento inter ŝiaj studentoj en Eŭropo. Mi estis instruisto kaj mi volis lerni. Post 5 monatoj, ni aliris la Universalan Kongreson en Islando. La unua kongreso en kiu mi ĉeestis. Pasiginte 3 monatojn en Francio, sinjoro doktoro skribis al mi leteron, ke se vi estas kontenta pri la loko kaj eblas, li povas sendi sian edzinon, sinjorinon Jila Sediqi. Mi jesis la aferon. Ŝi venis kaj aliĝis al mi. La loĝejo estis malmultekosta kaj malnova loko. Ŝi tradukis kaj per la gvido de d-ro Saheb Zamani, la horaro de s-ino Sediqi estis difinita. Ni praktikis interparolon, kaj ŝi ellernis tre profundan konversacion kaj faris bonegan progreson. Ni estis kiel du fratinoj aŭ patrino kaj filino. Ŝi laboris nokte kaj estis aktiva, mi dormis nokte kaj vekigis frue matene. Mi memoras en tiu tre malgranda loko ni havis amon al ĉi tiu lingvo kaj ankaŭ unu al la alia. Tiu ĉambro estis por ni kvazaŭ palaco, tago kaj nokto ne gravis por ni.

Edvino kaj sinjorino Sediqi kaj mi iris al Danio, mi iris al klaso tie, la fratino de sinjorino Sediqi aliĝis al ni, kaj ni estis en Kopenhago, kaj poste ni iris al Islando. Estis tre bona semajno. La instruisto kaj mi estis najbaroj unu al la alia en la hotelo.

Verda Domo. D-ro Saheb Zamani kaj kelkaj esperantistoj

Post reveno ĉar mi estis instruisto, mi tre bone lernis la mapon de la metroo de Parizo. Mi tre bone traktis mian vivon en Parizo kaj Edvin estis tre simpatia kaj multe helpis min pri mia franca lingvo. Mi ne dubas, ke ŝi estis studento de Che. Mi iris al Holando kaj vidis sinjoron Che en la maljunulejo. Li estis feliĉa vidi min. Mi ĉeestis lian naskiĝtagon. Li disponigis valorajn servojn. mi demandis la s-ron, vi tiom laboris por mi, kiel mi povas kompensi? Li diris, ke se vi volas servi, servu Esperanton kaj ne lasu ĝin flanken. Ni filmis lin kaj revenis al Francio. Poste ni iris al Islando.

Postan jaron foje li sendis leteron, ke li tute ne fartas bone. Por lia naskiĝtago mi sendis monon el Irano. sed atingis tien en la tago de lia morto kaj liaj amikoj demandis min ĉu resendi ĉi tiun monon aŭ uzu por lia tombo, kaj mi respondis por prepari lian tombon.

Ekde 1977 kiam mi revenis al Irano ĝis 12 jaroj poste, kun gesinjoroj Sahebzamani ĉiuj estis en la servo de E-o tutkore kaj anime.

Dolatshahi: Kiam vi venis al Irano, kie okazis la kursoj de d-ro Saheb Zamani kaj sinjorino Sediqi? Ĉu ĝi estis sur la loko de la vegetara komunumo aŭ ne?

Sagafjan: Estis lernejo kiu estis je nia dispono kaj mi komencis instrui tie.

Dolatshahi: Kion vi respondecis?

Sagafjan: Mi administris la konversacian parton, sed ne per la Che-metodo. Ni parolis Esperanton kaj ofte faris demandojn kaj montris ilojn por lerni Esperanton. Ĉiuokaze, ni havis libron pri konversacio. Post tio, la

doktoro komencis la seriozan laboron. Ekzistis instruistoj kiuj havis individuajn klasojn en 1980 kaj kolektis studentojn. Mi memoras, ke ni renkontis kelkajn problemojn.

Li plejparte instruis gramatikon laŭ sia metodo. La vera instruado de la lingvo estis la gramatiko, preparitaj hejmtaskoj aŭ plurkopioj, kiujn la lernantoj devis fari. Multaj lernantoj laboris kaj volis lerni kaj sukcesis.

Mi laboris kiel konversaciisto kaj sinjorino Sediqi ankaŭ sekvis ŝian laboron per tradukado. Ni faris kelkajn belajn fotojn kun la lernantoj en tiu spaco, unu el kiuj ili pligrandigis kaj donacis al mi.

Por daŭrigi Esperanton necesas financaj rimedoj, kaj ankaŭ amo. Kvankam mi estis enamiĝinta al Esperanto, mi ne povis daŭrigi instrui Esperanton eksterlande, bedaŭrinde. Mi intencis iri al Usono kaj devus lerni la anglan por povi vivi en tiu medio kaj ĉar ŝatis edukadon, do tiun sekvis

Dolatshahi: Kion vi studis?

Sagafjan: Biologion. Mi en Irano instruis biologion. Mi akiris mian postdiplomon en Dallas ĉe Peleno College. Pro la lingvo, mi devis preni mallongajn klasojn, kaj dum ĉiuj 8 jaroj, edukad-sistemo en Usono akceptis pagi por miaj libroj, studpago kaj benzino. Mi studis tute senpage. Senpage ĉar mi havis loĝpermeson. Ili diris, ke vi povas studi kiom longe ajn vi volas.

Dolatshahi: Ĉu vi memoras iun el viaj studentoj, kiuj estis esperantistoj, kiujn ni konas hodiaŭ?

Sagafjan: Sinjoro Azari, kiu estas profesoro mem kaj ĉeestis en la kurso de d-ro. Sinjoro Mamduhi estis tre aktiva, li multe laboris. Mi pensas, ke vi ankaŭ lernis la lingvon per la libro "la dua lingvo"! Tiu libro estis tre grava libro pri kiu la d-ro tre multe laboris kaj necesis unu somero por ke tiu libro atingis sian pinton. Mi pensas, ke ankaŭ gesinjoroj Karam-od-dini lernis same. Tiam s-ro Karam-od-dini estis instruisto en gimnazio. Entute kio estis instruita en la kursoj de d-ro, ne nur temis la lingvon, li havis larĝan mondkoncepton.

Dolatshahi: Kiuj estis viaj studentoj?

Sagafjan: Ni 3 kune instruis. Ĉiuj niaj studentoj sinjoro Kheirkhah, f-inoj Ŝirin kaj Giti Ahmadnia, s-ino Fahmi. Ankaŭ s-ino Samadi, Dio kompatu ŝin, kiu forpasis, s-ino Erfani kaj s-ro Khoshmashraban .

Dolatshahi: Kiel vi tri administris kurson en unu periodo?

Sagafjan: Fakte, la komencantoj per d-ro lernis, mezan nivelon s-ino Sedighi kaj dialogon mi. Ĉu vi laboris kun mi?

Dolatshahi: Ne, mi estis tie ekde 1982 ĝis “Iran-Esperanto” estis fermita. Mi havis renkontiĝon kun la d-ro kaj kun s-ino Sediqi kaj s-ro Karam-od-dini kaj ankaŭ kun s-ro Kohan.

Sagafjan: Ĉu vi instruis per la libro “Ellernu”?

Dolatshahi: Ne. La libro “Konversacia Kurso de Szilagyi” estis tre bona, humura libro, kaj lernantoj ĝuis ĝin, kaj la skribaĵojn kiujn mi havis estis miaj propraj konversaciaj notoj aŭ mi ricevis ilin de la d-ro, kaj mi ne estis sufiĉe bonŝanca esti je via servo.

Sagafjan: La 13-an de aprilo 1988 mi iris al Maŝhado el Tehrano per trajno. Tehrano estis forlasita pro la bombado (milito kun Irako). Mi iris al Maŝhad kaj tranoktis en la maŭzoleo de Imam Reza dum unu nokto. La sekvan tagon mi prezentis min al edukad-oficejo. Ili donis al mi kurson, kiu estis ĉambro kun kovrilo kaj nigra tabulo. Mi estis tie dum semajno. Ĉar la lernejoj estis fermitaj, nur la lerneja servisto estis tie.

Sinjinorino Naraghi estis unu el miaj bonaj lernantoj kiu havis postenon en Iran Air

oficejo kaj informis min, ke ĉar la biletoj estas vendotaj po dolaro ekde morgaŭ, venu kaj foriru el Irano pagante tomanojn. Mi renkontis multajn problemojn en Eŭropo. Mia kazo estis en Aŭstrio. Mia plej aĝa filo entreprenis mian eksterlandiĝon ekde la antaŭa jaro. Kiam mi volis iri, en Irano ĉiuj konsulejoj estis fermitaj pro la milito. Sed mi havis germanan esperantistan amikon, kies familion mi renkontiĝis en Grésillon/ Francio, kaj nia amikiĝo jam daŭris kaj mi skribis al li, ke mi volas viziti Germanujon dum unu monato. Mi iris al Germanujo sed restis dum 4 monatoj kaj duono, ĉar mia filo petis por mi el la usona konsulejo en Frankfurto, kaj oni alportis mian kazon el Aŭstrio al usona ambasadejo (Frankfurt). La procezo daŭris 4 monatoj kaj duonmonato. Mi ne dormis dum 19 noktoj, pensante kion fari. Mi devus iri aŭ al Japanio aŭ al Turkio, ĉar ili ne bezonis vizon. Aŭstrio ankaŭ ne donis al mi vizon. Mi ricevis vizon de Germanio por 3 monatoj. Poste mi ricevis vizon de Usono ĉar mia filo estis profesoro ĉe la Universitato Virĝinio, do ili bonvenigis min.

Dolatshahi: Ĉu vi komunikis kun esperantistoj en Usono?

Sagafjan: Jes, mi anoncis mian preton instrui en Kalifornio, kaj kursoj estis somere, kaj ne eblis al mi gvidi aŭtune . Mi eniris urbon nomatan “Idaho”. Mi estis en kontakto tie kaj ricevis e-revuojn.

Vi eble notis en la antaŭa numero de la revuo “Irana Esperantisto”, ke la Esperanto-movado okazis en Tabrizo ĝis 1955, kiu estis la tiel nomata konstitucia epoko.

Sed Doktoro Saheb Zamani multe laboris. Li komencis en 1977, kaj 30 jaroj pasis de 1973 ĝis 2003, kaj mi esperas, ke ĝi ne finiĝos, sed bedaŭrinde, tio ne estis menciita en via revuo, kaj tio estas iom malĝusta.

Torabi: Jes, ni silentis kaj fakte, bedaŭrinde, pro diversaj kialoj, ni neniam povis fari logikan rilaton kun la doktoro. Fakte, faŭlto estis kreita kaj malgraŭ niaj klopodoj, ni ne povis forigi la breĉon kaj krei ponton. Mi pensas, ke ĉi tiu afero pli rilatas al la

diferenco inter generacioj kaj la diferenco de vidpunktoj. Kreiĝis miskomprenoj, kiuj bedaŭrinde fariĝis tre severaj kaj eĉ prenis translimajn dimensiojn. Vi ne estis en Irano. Ĉar ĉi tiu revuo estas eldonita en la publika areno, ni ne provis plivastigi ĉi tiun temon. Bedaŭrinde, ni ne povis kontentigi lin kaj krei taŭgan komunikadon, eble estis reciprokaj miskomprenoj. Ni silentis por ne nutri miskomprenojn, kio okazis kaj tio estis sperto, plurfoje ripetiĝis kaj ni vidis, ke ĝi pligrandiĝas, ni preferis silenti kaj ne krei plian malproksimiĝon. Eble tio estas pro nia historia malbonŝanco, kiam ajn ni volis komuniki kun sinjoro doktoro, ni ne povis kaj li ne permesis. Sed ni ne estas seniluziigitaj, estis temoj kiuj povas esti publikigitaj aŭ likitaj poste, sed ni ne notas ĉi tiujn aferojn. Ni kreis organizon en 1993, kiu estis renkontita kun forta opozicio de d-ro, kaj ĝi estis tre forta protesto kiun eĉ vi respektas en la dua nova eldono de la libro "la dua lingvo"! Kaj li havis malsaman vidpunktojn al movadumi kaj fondi asocion.

Lia vizio kaj nia vizio lasis neniun lokon por ajna speco de kunlaboro. Sinjoro doktoro, kiel mia spirita patro estas en Esperanto, se ni neas la identecon de nia patro, ni neis nin mem, tio estas fakto, ni neniam povas nei lin., kaj eblas povoi servi lin estonte. La situacio, kiu okazis al s-ino Sediqi en 1996, kaj estis nia kulpo, ke ni faris tion... bedaŭrinde, la afero iris preter la lando kaj atingis la kampojn ekster Irano, kio kaŭzis ŝanĝojn en la Esperanto-movado. Kio ne estis nia deziro, sed la kritiko, kiun oni povis fari al sinjoro doktoro, ke li nenion povis fari pri organizado de homoj, miloj kaj miloj da homoj lernis Esperanton kaj estis forlasitaj, ili ne estis subtenataj, evitante asocion, evitante organizon kiu povas teni homojn. Kompreneble, li tre, tre bone funkciis instrui kaj allogi jomojn al E-o kaj neniuj povis agi kiel li. Kaj male, ni pensis, ke devas esti organizaĵo, asocio, kie Esperantistoj povas komuniki inter si, revuo, skriba eldonaĵo por krei komunikadon kaj la movado tiel povas entaŭneniri. Ĉi tiuj estis la diferencoj de vidpunktoj. Sed laŭ la maniero kiel miaj amikoj kaj mi, tiel rigardis aferojn, kaj kredis

ĉi tion kaj ĉi tiu kredo kaŭzis malfavoran rilaton.

Dolatshahi: Ĉu vi kontaktis kun li el Usono?

Sagafjan: Jes, kiam mi estis en kontakto kun li kaj ni interparolis, la opinio estis ke pro la sociaj situacioj kiujn ni havas en la socio post la revolucio kaj dum la milito aŭ limigoj ĉi-terene kiuj ekzistas, ni prefere vere labori aŭ doni al la pli junaj e-istoj. Havi organizon, nomon, titolon, partion, ktp., kiuj rondiras ĉirkaŭ administraj aferoj, kaj tiel kiel li kredis, ni povas antaŭenpuŝi la lingvon, la cetero estas negrava kaj eble ne estas konsilinda.

Torabi: Eĉ nun, ĉi tiu situacio, kiun ni kreis por la Esperanto, efektive estas la rezulto de liaj klopodoj. Ekz ni bezonis 5 jarojn por akiri licencon por ĉi tiu revuo, kaj la subteno de tiu ĉi revuo estis liaj antaŭaj klopodoj, kaj tio estas fakto. Nenio ekzistas ekde la komenco, certe devas esti la rezulto de liaj klopodoj.

Sagafjan: Mi komencis lerni la lingvon por pasigi la vivon kaj provizore ĉesis instrui Esperanton. Mi ŝatus studi fakon, studi flegon. Mi devis apogi min mem, kaj mi ne povis reiri al Irano, mi devis fariĝi flegistino por esti dungita. Instrui kun la infanoj tie estis tre malfacila tasko, ili ne taksas instruistojn kiel irananoj. Post 2 monatoj, ĉar la angla estis tre malfacila kaj ĝi ne estis mia gepatra lingvo, mi rezignis pri flegado kaj venis por sekvi altnivelajn biologiajn studojn en la angla.

Torabi: Ĉu vi diras al ni, kian efikon Esperanto havis sur via vivo ĝenerale?

Sagafjan: Mi povas diri ke ĝi estis resaniga ĉar mi ĉiam serĉis edukadon, mi estis instruisto. Mia kariero ne povis doni al mi veran amon, sed ĝi povus doni al mi pli da mono. Kiel aliaj amikoj, mi servis 12 jarojn senpage kaj en la medio, kiun ni havis kaj la tiel nomata amo, kiun d-ro Saheb Zamani havis por ĉiuj. Ĝi tute resanigis mian vivon. Iam mia filo, el usono, parolis kun mi dum la bombado, mi ridis kaj li scivolis kial mi ridas kaj mi diris al li: En Irano, en la Esperanto-lingva kurso, kiam la elektro estingiĝas, ni ekbruligas kandelon, kio signifas. ke ni volas esprimi sinceran sindonon al sinjoro doktoro. Li estis instruisto, frato,

bona homo kaj mia kuraĝiganto kaj mi neniam forgesos lin. Mia vivo en ĉi tiuj 12 jaroj estis plena de florado. Ni estis unu proksime de la alia aŭ kiel membroj de unu familio.

Dolatshahi: Mi respektoplene nomis la doktoron en la revuo kiel Farzaneh (Saĝulo) Profesoro kaj li volis neniun ajn rilato al mi persone. Ni provis nian eblon, sed ĉar kaŭzis miskomprenon, ni restis silentaj.

Sagafjan: Mi scias, ke ĉi tiu revuo estas publika, mi esperas, ke ankaŭ vi konsentas, la historio neniam estu forgesita, sed fakte, se ili estus bonaj instruistoj, iliaj verkoj estu verkitaj sen miskomprenoj, kaj la miskomprenoj estu forgesitaj.

Via 10-jara servado estas tre valora, sed en la historio de Esperanto, kiun vi komencis, nenio estis skribita pri li kaj la distanciĝo.

Torabi: Tiu distanciĝo estos diskutita poste.

Sagafjan: Ĉu poste? Vi priskribis la avon kaj la nepon, sed ni forgesis la infanon.

Dolatshahi: Ni komencis la historion de Esperanto dekomence, la kialo estas la aliro de irananoj al Esperanto! En pli ĝenerala temo, la kialo de Irana alproksimiĝo al la Okcidento, ni inkludu ĉi tiun diskuton en tiu diskuto. Ni ankoraŭ ne atingis 1920 laŭ la historio.

Sagafjan: Jes, ĉiuokaze, estus bone aldoni paĝon, unue enkondukante ĉi tiujn 3 datojn, poste 10 jarojn poste, ĝi atingos 1920.

Torabi: Unue, nia revuo daŭros kompreneble, kaj ne estas unu numero. Due, ni nature ne povas skribi ion ajn pri dato, kiun ni ne konas, kaj ni volas, ke ĉi tiu intervjuo kun vi estu profesia. Ni ne scias ĝuste tiun daton.

Sagafjan: Ĉu neniuj disponis al vi?

Torabi: Se oni lasus, ni certe presus kunplezure, kaj se ni ne presas tiun aferon, tiam...

Sagafjan: Mi volis diri, ke resumon de la verkoj de sinjoro doktoro aperu same kiel vi verkis la Esperanto-revuon tre bele. Kiom ajn malfacile necesas. Nun Esperanto estas via tuta vivo kaj viaj bonaj sinceraj amikoj.

Torabi: Ni ne konsideras nin seneraraj kaj ni

akceptas kritikon.

Sagafjan: Ĉiu homo kion ajn faras, aliaj devas diri la erarojn. Ekz, en mia klaso, mi kutimis doni poentojn al miaj studentoj en matematika kurso kiam ili eraris, por ne esi malatentaj.

Torabi: La revuo apartenas al ĉiuj esperantistoj kaj ni publikigos la enhavon kun plezuro kaj fiero. Sed ni ne povis prezenti ĝin tiel kiel meritas ĉar ĝi kostis al ni multe.

Sagafjan: Kial vi ne akceptas reklamojn?

Torabi: Se oni donos reklamon, ni certe akceptos ĝin. Altiri la reklamon mem estas malfacila kaj aferoj pri kiuj ni eĉ ne pensas, ĉar se ni pensas pri tio, ni devas forlasi la laboron

Sagafjan: Absolute ne rigardu la malfacilaĵojn.

Torabi: Multaj homoj ne scias, ke tiu ĉi revuo estas eldonita en Irano, kaj reklami eksterlande kostas multe. Ni atendas geamikoj abonu kaj ni sciigu kiom da publiko havas la revuo, kaj kompreneble ni ne limigas nin al ĉi tiuj malmultaj homoj, kiuj skribas, ĝi estas platformo por ĉiuj esperantistoj. Ni ne atendas, ke ĉiuj pensu kiel ni. Nature, ni kritikas la agadon de aliaj homoj kaj reciproke atendas esti kritikotaj. Trovi la ĝustan vojon kaj fari paŝojn por disvastigi Esperanton bezonas respekton kaj ne povas esti alie kaj ni atendas niajn amikojn kunlabori. Estas fakto, ke tian situacion ni ne havis dum la historio de Esperanto kaj ne havis tribunon, sed nun ĉiu devas konservi tiun ĉi tribunon, ĉiuj esperantistoj devas ĝin konservi.

Sagafjan: Kiam ĉi tiu revuo estos eldonita?

Torabi: Ĝi estas sezon-revuo kaj kvarfoje dum jaro.

Sagafjan: Ĉu vi komunikis kun universitataj profesoroj aŭ aliaj bonaj kaj riĉaj homoj?

Torabi: Ĉiaokaze, ĉi tiu afero postulas ĉies konsenton, ĉiu provu tiom kiom ili sentas sin respondeca. Mi diris, ke tiu ĉi revuo ne estas persona, ĝi estas situacio kreita surbaze de la agado de aliuloj, pioniroj kaj bezonas ĉies helpon!

Dolatshahi: Ĉu vi aktivus en usono pri la

lingvo Esperanto?

Sagafjan: Mi verkis tezon pri Esperanto kaj sendis ĝin al la kolegio kien mi studis. Por instrui 14-15 studentojn se estos volontuloj, kaj se ne, paroli pri Esperanto ĉe la loka kunveno de emeritoj. Fine mia nomo enlistiĝis en la kolegio..

Dolatshahi: Ĉu estas esperantista klubo en via loĝloko (Dallas)?

Sagafjan: Jes, estas biblioteko en Dallas, kie kelkaj homoj sidas en angulo kaj studas kaj ludas ŝakon!

Dolatshahi: Ĉu ili ankaŭ estas irananoj?

Sagafjan: Ne, en Dallas, mi estas la nura irana esperantisto.

Dolatshahi: Ĉu vi provis komuniki kun iranaj esperantistoj krom Dallas?

Sagafjan: Jes, en Arizono, ni kontaktiĝis kun unu el miaj bonaj lernantoj, Fershet Tarami, kies edzo ankaŭ estas usonano.

Torabi: Se vi havas memorojn, bonvolu diri al mi?

Sagafjan: Iun tagon, mi iris al Svislando por la Kongreso de Islando, kaj svisa sinjoro haltigis min kaj donis al mi 100 svisajn frankojn. Unue mi ne akceptis, sed li petegis min, kaj mi akceptis. Mi alportis tiun ĉi monon al Irano kaj donis ĝin al la instituto. Ĝi estis interesa por mi.

Dolatshahi: Ĉu vi memoras sinjorinojn Nizami, Karam-Od-dini, ankaŭ s-roj Haqpour kaj Kohan?

Sagafjan: Jes, sinjorino Nizami estas poeto, verkisto kaj mia bona amikino. S-no Karam-Od-dini kiu estis tre aktiva kaj nomskribis. Sinjoro Haqpour estis bibliotekisto en la instituo kaj sinjoro Kohan estis nobla persono, tre amika.

Torabi: Dankon pro doni al ni vian tempon.

Sagafjan:- Ankaŭ mi estas feliĉa renkonti vin!

اطلاعيه

انجمن علمی فرارشته‌ای پاندونیا در پاییز ۱۴۰۱ در دانشگاه شیراز تاسیس شد. هدف این انجمن انجام کارهای علمی، آموزشی و پژوهشی به زبانهای مختلف از جمله به زبان اسپرانتو (با کمک اسپرانتوزبانان از سراسر جهان) است. این انجمن در نظر دارد به مناسبت روز معلم در ایران (۱۲ اردیبهشت) یک فراخوان ادبی برگزار نماید. بدین وسیله از تمامی اسپرانتودانان ایران و جهان دعوت می شود تا آثار خود را به ایمیل slahmhdpur@gmail.com ارسال نمایند.

موضوعات:

۱- معرفی معلمان برتر اسپرانتوزبان و غیراسپرانتوزبان (با ذکر دلایل و عوامل موفقیت)

۲- روایت خاطره جالب از تدریس اسپرانتو

۳- توصیف یک معلم برتر

۴- موضوعات مرتبط

آثار می توانند در قالب نثر یا نظم، عکس، فیلم و ... باشد.

حداکثر زمان ارسال آثار ۱۰ اردیبهشت می باشد. معرفی آثار برتر بلافاصله برگزار خواهد شد.

Anonco

Pandunia Transdisciplinary Scientific Association estis establita en Ŝiraza Universitato (Irano) en la aŭtuno de 2022. Ĝia celo estas realigi scien-can, edukan kaj esplorkonon en diversaj lingvoj, inkluzive de Esperanto (kun helpo de Esperanto-parolantoj el la tuta mondo). Tiu ĉi asocio planas organizi literaturan alvokon okaze de la Instruista Tago en Irano (la 2-an de majo). Ĉiuj esperantistaj fakuloj de Irano kaj la mondo estas invitataj sendi siajn verkojn al la ĉi-suba retpoŝto.

slahmhdpur@gmail.com

temoj:

1- Prezento de la plej bonaj esperantistaj kaj neesperantaj instruistoj (mencianta la kialojn kaj sukcesfaktorojn)

2- Rakontante interesan memoron pri instruado de Esperanto

3- Priskribo de supera instruisto

4- Rilataj temoj

La verkoj povas esti en la formo de prozo aŭ poezio, fotoj, filmoj, ktp.

La limdato por sendado de verkoj estas la 30-a de aprilo. La enkonduko de la plej bonaj verkoj okazos tuj.

Oftaj sekaj periodoj povus esti esencaj por apero de vivo sur la Tero

(Lukas Bischoff/iStock/Getty Images Plus)

Kiel vivo aperis sur la Tero el sortimento de ne-vivaj molekuloj estas daŭra mistero. Eksperimentoj povas montri al ni kiel la ĉefaj paŝoj eble okazis, sed por ĉiu antaŭeniĝo, ekzistas multaj konfuzegaj sakstratoj.

Ekzemple, akvo, ekde la komenco ŝajnas esti esenca komponanto de vivo. Tamen la procezo de kresko de iuj el la plej esencaj komponantoj de la vivo havas frustran malemon al malsekiĝo.

Biokemia inĝeniero John Yin de la Universitato de Wisconsin-Madison diras: “Ni scias ke aminoacidoj estas konstruokomponentoj de proteinoj kaj proteinoj estas esencaj por vivo. En prebiotika kemio, ekzistas grava demando pri kiel oni povas igi tiujn ĉi aferojn formi ligojn kaj ĉenojn en maniero kiu finfine gvidos al viva ĉelo. La demando malfacilas ĉar la speciala engaĝita kemio emas malsukcesi en ĉeesto de akvo.”

La dominanta teorio ekde la tempo de Charles Darwin estas ke vivo ekaperis de decide seka ‘praa supo’, malfaciligante akcepti la precizan rolon kiun akvo ludis en la origino de tiuj subtenaj, mem-reproduktaj reagoj.

Tiel kemia inĝeniero el la Universitato de Wisconsin-Madison Hayley Boigenzahn gvidis esploron al simulita ŝanĝanta medio - kiu ŝanĝiĝis inter seka kaj malseka kondiĉoj kiuj estas facile replikataj en naturo per tajdoj, mateno/nokto cikloj kaj ŝanĝantaj veteroj.

La teamo de Boigenzahn kolektis elekton de aminoacidoj kiuj pruvis sufiĉe facile produkteblaj nature. Kiel komponantoj de proteinoj - unuoj kiuj povas fari la mekanikan laboron de vivantaj procezoj - la rezultantaj strukturoj estas bonaj kandidatoj por ludi ĉefan rolon en la fruaj formoj de biologio.

Malfeliĉe, kunĉenigi tiujn unuojn al pli longaj ĉenoj estas malfacila tasko. Ĉi-kaze, la esploritoj uzis la aminoacidon Glicino.

Tiam ili adonis trimetafosfaton al ilia supo, molekulo nature produktita en vulkanoj.

Fine, la supo estis spicita per natria hidroksido (NaOH) por pliigi ĝian pH.

Jen, dum la unua horo de la eksperimento, Glicino kuniĝis por fari du unuan molekulon nome dimero. Tiu reago ellasas protonojn kiuj siavice neŭtrigas la bezonatan pH por la okazo de dimerizo, efektive bresante la tutan procezon.

Kiel trovite dum antaŭa esploro, kiam la pH de la solvo pli kaj pli neŭtriĝas, la dimeroj malrapide ekkunligiĝis unu la alian al iomete pli longaj ĉenoj. Dum la sekiĝo de la solvo, tamen, la reakcia rapideco pliigis, eble pro koncentriĝo de la molekuloj pli proksime kunigitaj, la teamo suspektas.

Boigenzahn diras: “Kion ni demontras ĉi tie estas ke ĝi ne devas necese esti la sama medio dum ĉiuj reagoj, ili povas okazi en malsimilaj medioj, kondiĉe ke la okazantaj reagoj helpu krei medion avantaĝa por la venontaj paŝoj.”

Ciklo de transformoj inter sekaj kaj malsekaj kondiĉoj povus kreskigi molekulon al pli kompleksaj proteinoj, de kiuj kelkaj eble antaŭvenigos aliajn kemiajn reagojn implikitaj en la vivo.

Boigenzahn kaj la teamo rimarkas: “La fakto ke tiuj ĉi reagaj mekanismoj estas konataj dum multaj jaroj kaj estis limigita aprezo por la ligo inter ili sugestas ke indas atenti pli grandan atenton al la efikoj de proponitaj prebiotaj reagoj sur ilia medio, kaj la efiko de la medio sur la reagoj.”

Tio ĉi ankaŭ ne estas la unua indico, ke la originoj de vivo eble okazis ĉe la rando de malsekeco. Komence de tiu ĉi jaro kemiistoj trovis ke, liberaj flosantaj aminaocidoj estas pli reaktivaj ĉe la aero-akva limo de gutetoj. Krome, ĉi tiuj reagoj okazis en normalaj mediaj kondiĉoj sen bezono de aliaj kemiaĵoj aŭ radiado.

Estas ankoraŭ longa vojo por kompreni ĉion, kio estas implikita, sed kompreni la procezojn malantaŭ la kreado de vivo ankaŭ povus malfermi la pordon al novaj, pli potencaj kemiaj teknologioj.

Yin diras: “Finfine vi kreos kemiajn sistemojn, kiuj kapablas konservi informojn, adaptiĝi kaj evolui. DNA konservas informojn milfoje ol la denseco de komputila blato povas. Se ni povas akiri sistemojn kiuj faras tion sen nepre esti vivantaj ĉeloj, tiam vi ekpensas pri ĉiaj novaj funkcioj kaj procezoj okazantaj ĉe la molekula nivelo.”

Ĉi tiu esploro estis publikigita en *Origins of Life and Evolution of Biospheres*.

Tradukita de: Ali Moradi

Reviziita de: Ronaldo Negromonte

Fonto (Angla): <https://www.sciencealert.com/frequent-dry-spells-could-have-been-essential-for-life-to-emerge-on-earth>

Internacia Virina Tago

8 marto 2023

پیام سازمان جهانی اسپرانتو به مناسبت روز جهانی زن

نیاز داریم. این حجم عظیم از دانش تنها زمانی مفید خواهد بود که مردم بتوانند آن را درک کنند. فراگیری برای تسهیل انواع روابط بین مردم، با هدف توسعه و همبستگی بین مردم علیرغم تفاوت‌های ملیت، نژاد، جنسیت، مذهب، سیاست یا زبان مهم است.

زبان بین‌المللی، از طریق شبکه جهانی اسپرانتو زبانان، فرصتی برای ارتباط واقعی بین‌المللی و مقایسه در مورد وضعیت زنان در سراسر جهان فراهم می‌کند. ما بخصوص از کسانی که از اسپرانتو به عنوان صدای جامعه مدنی جهانی استفاده می‌کنند قدردانی می‌کنیم.

علاوه بر این، برای شمول کامل زنان، عدالت زبانی لازم است، به طوری که زنان با:

- مشارکت برابر در جامعه
- ایفای نقش در پست‌های رهبری در همه حوزه‌ها و محیط‌ها
- برخورداری از امنیت اجتماعی، کار شایسته و آزادی اقتصادی
- دسترسی کامل و برابر به آموزش
- عاری از هرگونه خشونت

بتوانند در ایجاد دنیایی بهتر برای همه کمک کنند.

لینک مستقیم ارتباط: <https://uea.org/gk/1096>

به مناسبت روز جهانی زن در سال ۲۰۲۳، انجمن جهانی اسپرانتو به زنان سراسر جهان تبریک می‌گوید. ما به کار خود برای حقوق زنان و بهبود وضعیت زنان و دختران در سراسر جهان با همکاری سایر سازمان‌های جامعه مدنی ادامه خواهیم داد و تشدید خواهیم کرد.

در اوایل سال ۱۹۴۶، شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل، کمیسیون وضعیت زنان را تشکیل داد که هدف آن پیگیری و مستندسازی وضعیت حقوق زنان در سراسر جهان است. سازمان ملل متحد همچنین سازمان زنان ملل متحد را تأسیس کرد که برای برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان کار می‌کند.

برابری جنسیتی و مشارکت کامل زنان در تمامی عرصه‌های زندگی ضروری است. ما باید این برابری را در همه‌جا ترویج کنیم. موضوع امسال این روز - نوآوری و فناوری برای برابری جنسیتی - توجه را به تأثیرات «شکاف دیجیتالی» بر نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی جلب می‌کند. زنان و دختران باید بتوانند به طور ایمن و آزادانه به فضاهای دیجیتال برای توسعه کامل و مشارکت اجتماعی دسترسی داشته باشند. خشونت در اینترنت واقع خشونت و غیرقابل تحمل است.

ما توجه را به این واقعیت جلب می‌کنیم که برای دستیابی به اینترنت فراگیرتر، به اینترنت متنوع تری از نظر زبانی

مسابقه رمان بین فرهنگی INK (جوهر):

دوره سوم با موضوع جدید و زبان های جدید

INTERKULTURA
INK
NOVELO-KONKURSO

مسابقه داستان کوتاه بین فرهنگی (INK) با موضوع «زندگی مخفی همسایگان من» باز می‌گردد. سومین دوره این مسابقه توسط آکادمی ادبی اسپرانتو (ALE) با همکاری بوبلارتو (bobelarto) و با حمایت انجمن جهانی اسپرانتو (UEA) راه‌اندازی شد. هدف این مسابقه تشویق به خلق داستان کوتاه توسط نویسندگانی از فرهنگ‌های مختلف است.

علاوه بر موضوع «زندگی مخفی همسایگان من»، دو خبر در انتظار شرکت‌کنندگان در مسابقه داستان کوتاه بین فرهنگی امسال است:

اکنون می‌توان به شش زبان رقابت کرد و ده جایزه نقدی برای برنده شدن وجود دارد.

علاوه بر اسپرانتو، ایتالیایی، روسی و اوکراینی که در ویرایش دوم پذیرفته شدند، امسال کاتالانی و فارسی اضافه شده است. با این حال، از ترجمه زبان‌های دیگر استقبال می‌شود.

داستان‌های کوتاه باید قبلاً هرگز منتشر نشده باشند. متن پیشنهادی باید حداکثر ۲۰۰۰ کلمه (تقریباً ۶ صفحه) داشته باشد. حداقل طول وجود ندارد. این مسابقه امکان استفاده از هوش مصنوعی (AI) را برای کمک به نوشتن فراهم می‌کند، استفاده از آن باید در فرم ارسال ذکر شود. امکان رقابت با دو داستان کوتاه وجود دارد.

هیأت داوران متشکل از نمایندگان فرهنگ‌های مختلف است. برندگان در طول یکصد و نهمین کنگره جهانی UEA در سال ۲۰۲۴ معرفی خواهند شد. در بخش مبتدی، نویسندگان پنج داستان کوتاه برنده به ترتیب جوایز ۵۰۰، ۴۰۰، ۳۰۰، ۲۰۰ و ۱۰۰ یورویی دریافت خواهند کرد. در بخش تخصصی، نویسندگان پنج داستان کوتاه برگزیده به ترتیب ۱۰۰۰، ۸۰۰، ۶۰۰، ۴۰۰ و ۲۰۰ یورو جوایز دریافت خواهند کرد.

آخرین مهلت درخواست ۳۰ سپتامبر ۲۰۲۳ است.

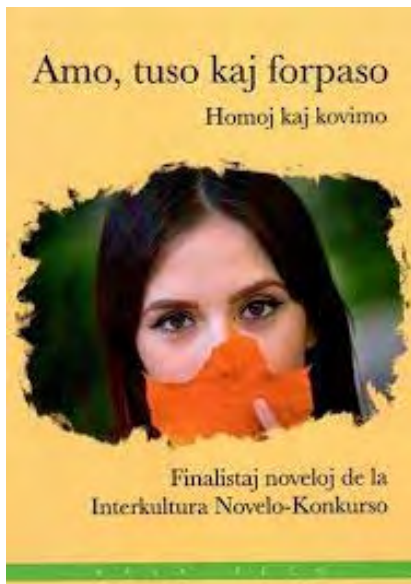
تمام اطلاعات و جزئیات مربوط به مسابقه را در: bubble.art.ink/concurso مشاهده کنید.

در دوره دوم مسابقه بین فرهنگی INK، که موضوع آن «سفر در شب» بود، ۴۲۱ داستان کوتاه رقابتی از شرکت‌کنندگان از ۳۹ کشور دریافت شد. هیأت داوران در حال حاضر مشغول داوری داستان‌های کوتاه منتخب هستند. برندگان و داستان برگزیده در ۱۰۸ امین کنگره جهانی اسپرانتو که در تورین برگزار می‌شود (۲۹ ژوئیه تا ۵ اوت ۲۰۲۳) اعلام خواهند شد. برای پیوستن به کنگره به آدرس uea.org/congreso/alighilo مراجعه کنید.

«عشق، سرفه و مرگ» عنوان مجموعه داستان‌های کوتاه دوره اول مسابقه است که می‌توانید در سرویس کتاب UEA و انتشارات Kava-Pech خریداری کنید.

سبزاندیشان: جهت کسب اطلاعات بیشتر در خصوص این مسابقه، می‌توانید به آدرس <https://bobelarto.ink/fa> مراجعه کنید. konkurso که به زبان فارسی است، مراجعه نمایید.

توضیح اینکه یکی از داستان‌های منتشر شده در مجموعه فینالیست‌های دوره اول مسابقه بین فرهنگی INK تالیف دوست ارجمندمان، دکتر کیهان صیادپور می‌باشد. از این کتاب چند نسخه معدود در اختیار ایشان قرار دارد. علاقه‌مندان به تهیه این کتاب می‌توانند با ارسال ایمیل به انجمن اسپرانتو، از موجود بودن و امکان خریداری آن کسب اطلاع نمایند.

پیام سازمان جهانی اسپرانتو به مناسبت روز بین‌المللی آموزش (۲۴ ژانویه ۲۰۲۳)

حقوق بشر به یکدیگر وابسته هستند: حق دسترسی به آموزش، مستلزم رعایت کلیه حقوق بشر است. دسترسی همگانی به آموزش برای کرامت فردی و توسعه جمعی ضروری است: این امر، کلیدی برای اهداف توسعه پایدار سازمان ملل است. ما به آموزش فراگیر، با کیفیت بالا، عادلانه و مادام‌العمر نیاز داریم.

در مواجهه با بحران اقتصادی جهانی، گسترش نابرابری‌ها و تغییرات آب و هوایی، آموزش شتاب‌دهنده‌ای برای پیشرفت و حل مشکلات است. "برای سرمایه‌گذاری روی مردم، ترویج آموزش" - این موضوع روز امسال است.

سال گذشته، در سال ۲۰۲۲، در خلال اجلاس سران برای تغییر آموزش، کشورهای عضو سازمان ملل تصمیم گرفتند برای ارتقای آموزش سرمایه‌گذاری قوی و مؤثرتری انجام دهند. در حال حاضر متأسفانه بیش از نیمی از کودکان جهان نمی‌توانند به خوبی بخوانند یا یک داستان ساده را درک کنند و بیش از ۲۴۰ میلیون کودک و جوان در کلاس درس شرکت نمی‌کنند.

از جمله موانع آموزش کامل برای همه، مشکلات زبانی است. تبعیض زبانی باعث می‌شود بسیاری از افراد نتوانند به زبان مادری خود یا حتی به زبان‌هایی که می‌فهمند آموزش ببینند. همچنین از انتشار دانش انباشته شده توسط مردم بومی و جوامع سنتی جلوگیری می‌کند. برابری در آموزش باید همه اشکال دانش و همه زبان‌ها را به رسمیت بشناسد.

بهترین محیط‌های آموزشی تمرین گسترده‌ای را در زبان یا زبان زبان‌آموزان ارائه می‌دهند. علاوه بر این، درک و شناخت یکدیگر زمینه‌ساز ایجاد صلح و توسعه برای همه است. تنوع زبانی برای تبادل دانش و شیوه‌های زندگی اساسی است.

زبان‌ها امکان آموزش مردم و گسترش دانش را فراهم می‌کنند. ما برای دستیابی مؤثر به این اهداف به همه زبان‌ها، از همه مردم و جوامع، نیاز داریم. زبان بین‌المللی اسپرانتو همچنین راهی برای ترویج درک متقابل همراه با زبان‌های دیگر ارائه می‌دهد - که قبلاً توسط جنبش اسپرانتو و استفاده از آن زبان برای مبادلات مدارس نشان داده شده است. ما از طریق اسپرانتو، آموزش را برای همه ترویج می‌کنیم و احترام کامل به همه زبان‌ها را تشویق می‌کنیم.

پیام انجمن جهانی اسپرانتو به مناسبت روز جهانی زبان مادری

روز جهانی زبان مادری برای تاکید بر اهمیت استفاده از زبان مادری در تدریس در مدارس ایجاد شد. کودکان به زبانی که کاملاً می‌فهمند، بهتر یاد می‌گیرند، اما اغلب به زبان دیگری که کمتر می‌فهمند، آموزش می‌بینند. در نتیجه، آنها کم یاد می‌گیرند، علاقه خود را به آموزش از دست می‌دهند و نمی‌توانند اقتصاد مدرن را به خوبی هدایت کنند. یک مطالعه اخیر توسط بانک جهانی نشان داد که تقریباً ۳۷ درصد از دانش‌آموزان در کشورهای با درآمد پایین و متوسط به زبانی آموزش می‌بینند که آن را نمی‌فهمند. حقوق زبان و حق آموزش پیوند ناگسستنی دارند.

با احترام به همه زبان‌ها، وحدت بین تنوع و درک بین‌المللی ترویج می‌شود. علاوه بر این، تنوع فرهنگی و زبانی، پایه و اساس جوامع پایدار است.

زبان‌ها نقش مهمی در توسعه دارند، اگر برای پیشبرد تنوع فرهنگی و گفتگوی بین‌فرهنگی استفاده شوند. از طریق زبان‌ها می‌توان همکاری، آموزش، فراگیر بودن، میراث فرهنگی، علم و مشارکت سیاسی را تقویت کرد. تساهل و احترام مسیره‌های این نوع توسعه است. مهم‌تر از همه: از طریق استفاده مؤثر و درک زبان‌ها، آموزش، مشارکت فرهنگی و رونق اقتصادی ارتقاء می‌یابد.

ما به شما سه اصل یونسکو را در رابطه با زبان و آموزش یادآوری می‌کنیم: آموزش به زبان‌های بومی (بر اساس دانش موجود). آموزش چندزبانه در همه سطوح (برابری)؛ و آموزش بین‌فرهنگی. هدف این اصول در عین حال ایجاد آموزش با کیفیت بالا و ترویج جوامع صلح آمیز با احترام کامل در میان اعضای آن است.

زبان‌ها فرهنگ‌ها را منتقل و حفظ می‌کنند و دانش و تبادل فرهنگی همه ما را غنی می‌کند. انجمن جهانی اسپرانتو به عنوان انجمنی که برای حل مشکلات زبانی در روابط بین‌الملل و تسهیل ارتباطات بین‌المللی فعالیت می‌کند، به فراخوان یونسکو از همه کشورهای برای حمایت از حفظ و حمایت از همه زبان‌های مورد استفاده مردم جهان می‌پیوندد. از جمله زبان‌های بومی، با توجه به اینکه در دهه کنونی زبان‌های بومی مورد توجه ویژه قرار گرفته‌اند.

تارتو له کتیبی (Enciklopedio de Esperanto - ۱۹۳۴) وەرگیراوه. به ېې ټهوهی باس له پرسی «سهرتایي» بکریټ، ههنديک جار له سهردهمی «سهرتایي» کومه له گوډاره کان تیده په ریت و رهنګه به هوکاري پراګماتیک، گوډاره دهوره بیه کانی سهردهمی نیوان دوو جهنګه جیهانییه که له خو ده گریټ به لام نابیت مروډف به هوئی ټه و راستی و ورده کاریبانهی که خراوته روو له پوښنکردنی سهردهمه کان به هه له ټی بګات. بو زانیاری زیاتر سه بارهت به و ولاتانهی وا گوډاره کانی ټیسیپرانټویان چاپ کردووه ده توانن سهردانی مالپه ری ویکپیډیا بکن.

یه کهم گوډاری ټیسیپرانټو به ناوی (La Esperantisto) له یه کهم روژی سپته مبه ری ۱۸۸۹ (دوو سال پاش داهینانی زمانی ده ستردی ټیسیپرانټو) بلاو بووه وه.

Esperanto: گوډاری ټیسیپرانټو مانګنامه ی فهرمی ریکخراوه ی جیهانی ټیسیپرانټویه و هه موو مانګیک له لایه ن ټه و ریکخراوه وه به شیوه ی کاغذی و پی دی ټیف بلاو ده بیته وه و ده که ویتته به رده ست ټه ندامانی ریکخراوه ی جیهانی ټیسیپرانټو. بو ماوه ی ۱۱۵ ساله ټه م گوډاره بلاو ده بیته وه و تا کوو ټیستا ۱۳۷۸ ژماره ی ټه م گوډاره بلاو بووه ته وه.

Kontakto: گوډاری کونټاکټو (پوهندی)، وهرزنامه ی فهرمی لاوانی ریکخراوه ی جیهانی ټیسیپرانټویه. ټه م وهرزنامه یه تایبهت به لاوانه و هه موو وهرزیک له لایه ن ریکخراوه ی جیهانی لاوانی ټیسیپرانټیست (TEJO) بلاو ده بیته وه. ټه ندامانی ریکخراوه ی جیهانی ټیسیپرانټو ژیر ته مه نی ۳۵ سال بیبه رانه ر ده بن به ټه ندامی ریکخراوه ی جیهانی لاوانی ټیسیپرانټو و ده توانن له وهرزنامه ی Kontakto سوود وهریګرن. تا کوو ټیستا ۳۰۹ ژماره ی ټه م وهرزنامه یه بلاو بووه ته وه و ناوهر وکیکی سه رنجراکیش و ټاسانی هه یه و بو ټه و که سانه ی زمانی ټیسیپرانټویان له ټاسی پښکه و توتویشدا نه بیت گوډاریکی گونجاوه.

Monato: گوډاری موناتو (مانګ) مانګنامه یه کی گرنګی ټیسیپرانټویه و ټیسیپرانټیسته کان ټه م مانګنامه یه له گه ل مانګنامه کانی تایم و نیووزویک به راورد ده که ن. بابه ته سه ره کییه کانی موناتو ته رخانکراوه به سیاست، فهره نګ و ټابووری، به لام له بواره جیاوازه کانی تریش و ناری هه یه. موناتو له ولاتی به لجیکا بلاو ده بیته وه و نووسه رانی ټیسیپرانټیست له هه موو ولاتانی جیهانه وه و تاری بو دهنیرن. بو ده سکه و تنی مانګنامه ی موناتو ده بیت سالانه بریک پاره بدریت.

La Ondo de Esperanto: گوډاری لا ئوندو دی ټیسیپرانټو (شه پو لی ټیسیپرانټو) باشترین وهرزنامه ی ټیسیپرانټوی رووسیایه که به شیوه ی پی دی ټیف (pdf) و ئی پی یوو پی (ePub) له ۱۲۰ لاپه رده بلاو ده بیته وه و بابه تی جوړاوجوړ له خو ده گریټ. سالی ۱۹۰۹ له لایه ن ټالیکساندر ساهاروډف دامه زراوه و له سالی ۱۹۹۱ دا نوئ کرایه وه. ټه و که سانه ی وا سالانه پاره ده دن ده توانن ټه م گوډاره ده ست بخهن.

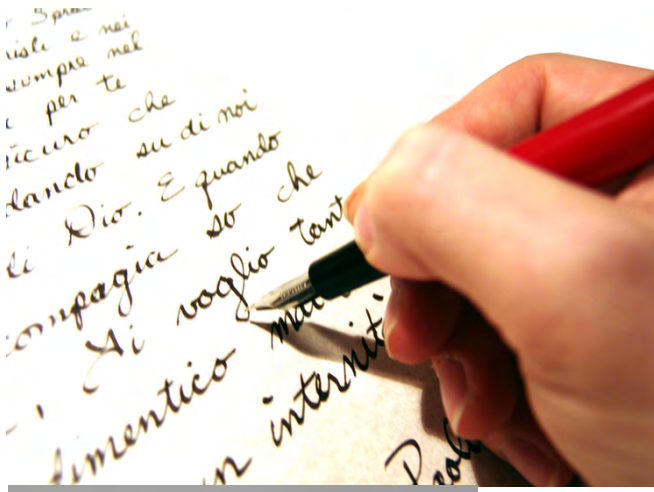
Juna Amiko: گوډاری یونا ټامیکو (هاورپی گهنج) گوډاریکی نیونه ته و ه پی پښکه و تووی ټیسیپرانټویه بو خونهرانی ۱۰ بو ۱۰۰ سالان. ټه م گوډاره له لایه ن کومه له ی نیوده و له تی ماموستایانی ټیسیپرانټو (ILEI) له سالی ۱۹۷۲ دا بلاو ده کرتته وه، سه رنووسه ره که ی ستانو مارچیکه و له سالی ۱۹۸۷ چوار جار له سالیکیدا (فیبری، ټه پریل، سپته مبه ر و نوډه مبه ر) ده رده چیت. له سالی ۲۰۱۷ دا گوډاره که به شیوازی ته واوره نګی ده رده که ویت.

ژماره ی گوډار و روژنامه کانی ټیسیپرانټو ته نیا به م چند دانه سنووردار نابیت و ریژه یه کی زوریان به شیوه ی ټینټرنیتی و سه ره یله. بو ده سخته ستی زانیاری زیاتر ده توانن سهردانی ناویشانی خواره وه بکن:

Katalogo de Esperanta retenhavo/Periodaĵoj kaj radio - Vikilibroj (wikibooks.org) سه رچاوه:

(Katalogo de Esperanta retenhavo/Periodaĵoj kaj radio - Vikilibroj (wikibooks.org) https://eo.wikipedia.org/wiki/La_Esperantisto https://eo.wikipedia.org/wiki/Frua_Esperanto-gazetaro

خلال المؤتمر العالمي الثالث والثلاثين في مالمو عام ١٩٤٨ ، وهو ثاني مؤتمر بعد الحرب ، قررت لجنة الاتحاد الأوروبي من حيث المبدأ إجراء مسابقة أدبية كجزء من المؤتمرات العالمية. حدث الأول في المملكة المتحدة الخامس والثلاثين في باريس عام ١٩٥٠ ، وكان يحتوي على فرعين: الشعر الأصلي والشعر المترجم. تم بالفعل تضمين النثر والمسرحيات من العام التالي ، ومن عام ١٩٥٢ يُعرف الحدث باسم مسابقات الفنون الجميلة في UEA.

٢٠٠٠ مسابقات الفنون التشكيلية UEA

الجائزة الثالثة لفرع المقال

Sten Johansen

مسابقات الامارات للفنون

التشكيلية ١٩٥٠-١٩٩٩

الأكثر مشاركة هو الشعر والنثر.

خلال ٥٠ عامًا من مسابقات الفنون الجميلة ، شارك أكثر من ٤٥٠٠ عمل. تم منح ستمائة جائزة لما يقرب من ٢٥٠ شخصًا من ٤٠ دولة. ملكة مسابقات الفنون الجميلة هي بلا شك مارجوري بولتون مع ٢٢ جائزة على مدى ١١ عامًا.

في قائمة الفائزين بالجوائز ، يمكنك متابعة سلسلة طويلة من كتاب الإسبرانتو المشهورين. في ١٩٥٠-١٩٥٢ ظهرت الرباعية الاسكتلندية: ريتو روسيتي ، جون س. دينوودي ، وويليام أولد وجون فرانسيس. في عام ١٩٥٢ ، وجدنا نجمتين أدبيتين من تشيكوسلوفاكيا: إيلي أوربانوفا وجيري كوتشينك ، ومارجوري بولتون التي سبق ذكرها. في عام ١٩٥٣ من بين أمور أخرى ، تم منح بول ثورسن ، في عام ١٩٥٤ ، كلود بيرون ، في عام ١٩٥٧ إدوين دي كوك وكليلا كونترنو-غويلمينيتي ، في عام ١٩٦٠ مياموتو ماساو ، في عام ١٩٦١ تيبور سيكيلج ، في عام ١٩٦٢ فيسنا سكالجير.

استغرقت مسابقات الفنون الجميلة بضع سنوات لتصبح تقليدًا مستقرًا وشعبيًا ، ومنذ منتصف الخمسينيات من القرن الماضي احتلت مكانًا مهمًا في برامج المؤتمرات. ومع ذلك ، فإنها تلعب أيضًا دورًا خارج إطار المؤتمرات العالمية باعتبارها أشهر مسابقة أدبية في الإسبرانتو.

اختلفت الفروع إلى حد ما على مر السنين. خلال السنوات الخمس والعشرين الأولى ، كانت الترجمات - وخاصة الشعر - جزءًا مهمًا ، ولكن منذ عام ١٩٧٦ ، كانت مسابقات الفنون الجميلة تهتم فقط بالأعمال الأصلية. الاستثناء الوحيد هو فرع كتاب الأطفال لهذا العام ، حيث تُمنح جائزة لكتاب أطفال نُشر في العام السابق ، بغض النظر عما إذا كان أصليًا أو مترجمًا - في الواقع ، غالبًا ما يكون عملاً مترجمًا. بدلاً من الترجمات ، تمت إضافة فروع أخرى تدريجياً: مقال (منذ ١٩٧٦) ، التصوير الفوتوغرافي (١٩٧٦-٩٥) ، أدب الأطفال (منذ ١٩٧٩) ، Song (منذ ١٩٨٤) والفيديو (منذ ١٩٩٢). ظهرت أيضًا فروع عرضية أخرى من وقت لآخر. ومع ذلك ، فإن الفرعين

على جائزتين أو ثلاث جوائز ، حصل كل منهم على أقل من الربع بقليل. وفاز ما يقرب من مائة وخمسين شخصاً بجائزة واحدة لكل منهم ، وبذلك حصلوا على الربع الأخير من جميع الجوائز المخصصة. إلى هؤلاء الفائزين بالجوائز ، يجب إضافة ثلاثين شخصاً لم يحصلوا على جائزة أبداً ، لكنهم حصلوا على إشارة مشرفة.

في بداية تاريخ مسابقات الفنون الجميلة ، يمكن للشخص نفسه أن يفوز بجوائز سنة بعد أخرى ، ولكن منذ منتصف الثمانينات تطبق القاعدة الحالية: من فاز بالجائزة الأولى في أي فرع ، لمدة ثلاث سنوات لاحقة لا يُسمح له بالمنافسة في هذا الفرع فرع

نظراً لأنه يُسمح للمتسابق باقتراح ثلاثة أعمال كحد أقصى في كل فرع من فروع المسابقات كل عام ، في بعض الأحيان يفوز نفس الشخص بالجوائز الأولى والثانية والثالثة في نفس الفرع في نفس العام. حدث هذا لـ Vesna Skaljer-Race عن الشعر الأصلي في عام ١٩٦٤ ، ولماورو نيرفي للشعر مرتين ، في عام ١٩٨١ و عام ١٩٨٤ ، إلى خورخي كاماتشو للنثر في عام ١٩٩٠ ، وبول جوينز عن مسرحية مرتين ، في عامي ١٩٩٤ و ١٩٩٩ (آخر مرة) لقد حصل بالفعل على جائزتين أوليتين متساويتين بالإضافة إلى الثلث).

إذا تم سرد الجوائز وفقاً لبلد إقامة الفائز بالجائزة ، فإن دولة واحدة تبرز على أنها مكة المكرمة لأدب الإسبرانتو. هذا البلد هو بريطانيا العظمى ، مع أكثر من مائة جائزة. كان هذا المنصب بارزاً بشكل خاص في العقد الأول ، ولكن أيضاً في العقود اللاحقة ، أصبح عازفو الإسبرانتو الإنجليزية والاسكتلندية مشهورين في قوائم الجوائز. في المركز الثاني نجد - وليس من المستغرب - المجر بستين جائزة ، وربما أقل توفعاً - إيطاليا بخمسين جائزة. تشيكوسلوفاكيا ويوغوسلافيا وهولندا هي أيضا من بين الدول الأولى.

هل ظهر جزء مهم من أدب الاسبرانتو في مسابقات الفنون الجميلة؟

عندما تلا غاستون وارينغين في عام ١٩٥٣ في المملكة المتحدة الثامنة والثلاثين في زغرب العمل ، الذي حصل على الجائزة الأولى للشعر الأصلي في ذلك العام ، جذب بلا شك بعض الاهتمام بسبب حماقته وذكائه. ربما شعر بعض المستمعين في البداية أن هذا العمل ، بداية La infana rasa لشاعر معروف إلى حد ما من المدرسة الاسكتلندية ، William Auld ، سيكون معلماً مهمًا في أدب الإسبرانتو.

هل كانت هذه حالة استثنائية؟

إذا قرأت فهرس مختارات الإسبرانتو ، القصائد ١٨٨٧-١٩٨١ (الطبعة الثانية ، UEA ١٩٨٤) ، يمكنك أن ترى أن من بين ٦٣ شاعراً ولدوا بعد عام ١٩١٠ ، ثلثاهم بالضبط ، ٤٢ شخصاً ، يظهرون في قائمة الفائزين بالجوائز في فاين. مسابقات فنية.

كانت فترة السبعينيات أزمة بالنسبة لمسابقات الفنون التشكيلية ، خاصة فيما يتعلق بالنشر. من عام ١٩٦٩ إلى عام ١٩٧٥ ، لم تُمنح الجائزة الأولى للنشر مطلقاً. يتساءل المرء ما إذا كانت الأزمة تتعلق بشكل أساسي باللجنة القضائية. في عامي ١٩٧٣ و ١٩٧٤ ، العامين الأخيرين من التحكيم من قبل الثلاثي جاستون وارينغين ، وروجر برنارد وإيميليا لابينا ، تم منح الجائزة الأولى في أي فرع! في ظل لجنة جديدة ، ازدهرت الجائزة مرة أخرى ، ربما بفضل جيل جديد من المشاركين. من بينهم Karel Pič و Bernard Golden منذ عام ١٩٧٦ ، و Rejna de Jong في عام ١٩٧٧ ، و Spomenka Štimec و Éva Tófalvi من عام ١٩٧٨ ، وماورو نيرفي من عام ١٩٧٩.

من السنوات اللاحقة ، من الممكن أن نذكر قبل كل شيء الانهيار الأيبيري: ليفين ديك من عام ١٩٨٧ ، وخورخي كاماتشو من عام ١٩٨٩ ، وغونزالو نيفيس من عام ١٩٩١ وميغيل فرنانديز في عام ١٩٩٣. علاوة على ذلك ، كريس أنغار في عام ١٩٨٩ ، وأولريش بيكر من عام ١٩٩٠ ، وماو زيفو في عام ١٩٩٥ ، و- في فرع Song - Flávio Fonseca من ١٩٩٣ و Tarcísio José de Lima من ١٩٩٥.

بشكل عام ، يبدو أن مسابقات الفنون الجميلة تعتبر مجالاً للكتاب الذين لم يتم تأسيسهم بعد. ومع ذلك ، لم يتم التعبير عن هذا صراحة في أي مكان ، وربما منع هذا الموقف في بعض الفترات المسابقات من تحقيق مكانة عالية حقاً. من حين لآخر ، تجرأ بعض الكتاب الإسبرانتو المعروفين بالفعل على التنافس مع المواهب الجديدة. في عام ١٩٧٥ ، على سبيل المثال ، عاد ويليام أولد بعد ١٨ عاماً إلى مسابقات الفنون الجميلة ، وفاز بجوائز الشعر والنثر المترجمين. في عام ١٩٨٢ ، عاد يوهان هاموند روسباخ بعد أربعة وعشرين عاماً ، وفاز بجائزتين في الشعر. وفي عام ١٩٨٨ عاد تيبور سيكلج بعد عشرين عاماً وفاز بجائزة نثرية.

منذ عام ١٩٥٩ ، تم منح جائزة خاصة ، "الموهبة الجديدة" ، لأفضل مشارك لم يتم منحه من قبل. بالنسبة للعديد من الكتاب ، كانت هذه الجائزة بمثابة نقطة انطلاق حقيقية لمزيد من الجوائز. عاد العديد من الأشخاص ، غالباً في العام التالي ، وفازوا بالعديد من الجوائز في فرعهم ، وأحياناً في عدة فروع. وخير مثال على ذلك هو Wouter Pilger ، وهو موهبة جديدة من عام ١٩٦٣ ، وفاز لاحقاً في عامي ١٩٦٦ و ١٩٦٧ بخمس جوائز (أربعة منها كانت الأولى!) للشعر الأصلي والمترجم. الموهبة الجديدة الأخرى ، التي اشتركت لاحقاً في الجوائز لمدة عشر سنوات ، كانت برنارد جولد (١٩٧٦). في وقت لاحق ، كرر Jorge Camacho (١٩٨٩) و Gonçalo Neves (١٩٩١) هذا العمل الفذ. ومع ذلك ، فإن المواهب الجديدة الأخرى لا تنجح - أو لا تهتم - بالعودة للحصول على المزيد من الجوائز.

كما أن حقيقة فوز بعض الأشخاص بالعديد من الجوائز أثارت بعض المخاوف. ومع ذلك ، لا يمكن القول إن بعض العصابات المحدودة احتكرت جميع الجوائز ، ومنعت الوصول إلى الآخرين. فاز عشرة أشخاص بأكثر من عشر جوائز لكل منهم ، وبالتالي حصلوا على ما يقرب من ربع جميع الجوائز الممنوحة. فاز ٣١ شخصاً بما بين أربع إلى عشر جوائز ، وفازوا بأكثر من الربع الثاني من المجموع. حصل ٥٥ شخصاً

(من ١٩٩٥).

حسب العينات التي يمكن الرجوع إليها اليوم ، من الصعب الحكم على ما إذا كان مستوى الأعمال الممنوحة في مسابقات الفنون الجميلة قد تغير بأي شكل من الأشكال خلال الخمسين عامًا الماضية. لقد سبق ذكر "وادي" أوائل السبعينيات ، ولكن - كما قيل - من المشكوك فيه ما إذا كان يتألف من قضاة أكثر تطلبًا أو مساهمات أقل قيمة. علاوة على ذلك ، لا يسع المرء إلا أن يذكر أن المستوى كان دائمًا متغيرًا على ما يبدو. غالبًا ما يتم ربح الجوائز عن الأعمال التي يصعب فيها إخفاء الاجتهاد ، ولكن من وقت لآخر على مدار العقود الخمسة الماضية ، نجد أيضًا أعمالًا قيمة وأصلية حقًا. وبالطبع على المرء أن يتحمل فتح العديد من الأصداف الفارغة للعثور على اللآلئ النادرة. بطبيعة الحال ، لا يمكن معرفة ما إذا كانت هناك أيضًا أشياء ثمينة أهملها القضاة ...

هل مسابقات الفنون التشكيلية بها نقاط ضعف؟

نعم بلا شك. ومن المعروف أن فرع المسرح يتخلف كثيرًا عن الفروع الأخرى من حيث الكمية والتنوع. سيكون من الغريب لو لم يكن الأمر كذلك. الدراما هي فن منفصل تمامًا ، حيث يظهر التملص على الفور. وفي ظل غياب مساح الإسبرانتو ، فإنه أيضًا فن يفتقر إلى المستخدمين ، "سوق".

كما قد يعاني فرع النشر قليلاً من انخفاض مستوى الجودة أو عدم انتظامه على أي حال. قد يكون تحديد طول الأعمال المتنافسة مزعجًا بعض الشيء لبعض الكتاب ، ولكنه بلا شك يباركه أعضاء لجنة التحكيم.

ربما يكون من الجيد أن يتم إغراء المزيد من الكتاب الراسخين بالمشاركة. بالطبع ، قد يخاطر المرء بأن يفوز هؤلاء بجميع الجوائز ، ولا يتركون شيئًا للمواهب الجديدة ، ومع ذلك ، فليس من المصادفة أن يحدث هذا بالفعل. ربما حتى الإحراج المعاكس سيكون أكثر تصديقًا: أن اللاعبين الكبار لن يتفوقوا بشكل ملحوظ على الهواة ...

قد تكون المشكلة الرئيسية لمسابقات الفنون الجميلة مخفية في شكل المنافسة التي يقدمها المؤلف نفسه أعمالاً غير منشورة. لا يوجد حكم على ما تم نشره في أي فرع. هناك جوائز أخرى من هذا القبيل ، ولكن لا شيء مرموق مثل مسابقات UEA للفنون الجميلة. ومع ذلك ، يبدو أنه من غير المستحسن تغيير هذه الميزة الأساسية لمؤسسة دخلت بالفعل النصف الثاني من قرن. من الأفضل الحفاظ على مسابقات الفنون الجميلة ورعايتها تقريبًا في شكلها الحالي ، ونأمل أن تنمو شيئًا فشيئًا جائزة محترمة بشكل عام للأعمال المنشورة بالفعل بالتوازي ، حيث يمكن للروايات على وجه الخصوص أن يكون لها مكانها الصحيح.

من بين القصائد الحائزة على جوائز والتي تظهر في تلك المختارات ، يمكن الاستشهاد بالعشرات. بالإضافة إلى لا إنفانا راس المذكورة أعلاه ، نجد من قلم أولد قصيدة أنا (الجائزة الثانية لعام ١٩٥١) ، بقلم بول ثورسن في الصباح الباكر في سرايفو (الثاني من عام ١٩٥٤) ، بقلم خوان دي أويرزابال فلوادوس (الأول من عام ١٩٥٦) ، بحلول اليوم المنسي أكثر أو أقل ، ألبرت سامين ، الحائز على العديد من الجوائز ، Intimo (الأول من عام ١٩٥٩) ، بواسطة Jiří Kořínek Romance in F major بواسطة Sylla (١st of) Beethoven (١٩٦٠) ، بواسطة Sylla Chaves Human Epic (١st of) (١٩٦٢) وما إلى ذلك حتى إيلي أوربانوفا ، توكو (الثاني من عام ١٩٦٦) وواتر بيلجر ، كل ما لدي (الأول من عام ١٩٦٧).

وماذا عن النشر؟

على الرغم من أن القيود المفروضة على مسابقات الفنون الجميلة لا تسمح إلا بالمنافسة بين القصص القصيرة ، يمكن أيضًا العثور على العديد من الأعمال الحائزة على جوائز في طبعات لاحقة في شكل كتاب.

ولعل أبرز مثال على ذلك هو مثال إندري توث. يمكن وصف تلك المجرية ، التي أصبحت اليوم منسية إلى حد ما في ثقافة الإسبرانتو ، بأنها إسبرانتو كافكا. في عامي ١٩٧٤ و ١٩٧٦ نال ثلاث جوائز نثرية (الأولى والثانية والثالثة) في مسابقات الفنون الجميلة. تم تضمين جميع القصص القصيرة الثلاثة الحائزة على جوائز في عمله الوحيد في شكل كتاب ، مجموعة القصص القصيرة المنشورة بعد وفاته Lappar، la antichrist (١٩٨٢) ، وهي واحدة من إبداعات الأدب الإسبرانتو الأصلية والقيمة القليلة.

مثال بارز آخر هو القصة القصيرة نياجيوفو لاندو التي كتبها سبومينكا شتميك ، الجائزة الأولى في عام ١٩٧٨ ، والتي ظهرت لاحقًا في مجموعتها من القصص القصيرة رحلة إلى الانفصال (HEA ١٩٩٠) ، والتي تشكل أيضًا في شكلها فصلًا من أعمالها الشهيرة. رواية ظل على منظر داخلي (Edistudio ١٩٨٤). ولكن يمكن أيضًا العثور على قصص قصيرة أخرى حائزة على جوائز في العديد من مجموعات القصص القصيرة. إذا واصلنا مع Spomenka Shtimec ، فإن حقاقتها المقترضة (الجائزة الثالثة لعام ١٩٨٦) وأستراليا (الأولى لعام ١٩٨٧) ظهرت أيضًا في مجموعة القصص القصيرة المذكورة أعلاه. في مجموعة حياة وموت Wiederboren (مواسم ١٩٩٨) تظهر قصة قصيرة بهذا العنوان من تأليف Clelia Conterno-Guglielminetti (الجائزة الأولى لعام ١٩٥٩) وذكريات رجل أكل من تأليف William Auld (ذكر الشرف من عام ١٩٨٢). ظهرت في المجموعة الآلة التي بكت (Pro Esperanto ١٩٩٥) قصة قصيرة لمارجوري بولتون ، سر المدرسه (الجائزة الثانية لعام ١٩٦٢). وفي المجموعة الأيبيرية (IEM Extremes ١٩٩٧) ، توجد حتى خمس قصص قصيرة معروفة من مسابقات الفنون الجميلة ، بقلم ميغيل فرنانديز إيسينسن بيرسينس (إشادة شرفية عام ١٩٩٣) ، بقلم خورخي كاماتشو أفانارو (الثاني من ١٩٩٤) ، جاليفر في هات بوكس (٣ ١٩٩٤) و ٣rd Never again (١٩٩٥) ، وفي نهاية Liven Dek Marta and Maria (الثاني

www.uea.org

INTERNACIA TAGO DE LA GEPATRA LINGVO 21-A DE FEBRUARO 2023

**"Ni devas defendi ...
la indiĝenajn lingvojn,
pri kiuj ni scias, ke ili
malaperas laŭ la ritmo
de po unu ĉiujn du
semajnojn – kio estas
neriparebla perdo por
la homa heredaĵo."**

Ĝenerala Direktoro, UNESCO

***Ĉiu popolo, ankaŭ
la indiĝenaj popoloj
rajtas paroli
sian gepatran lingvon.***

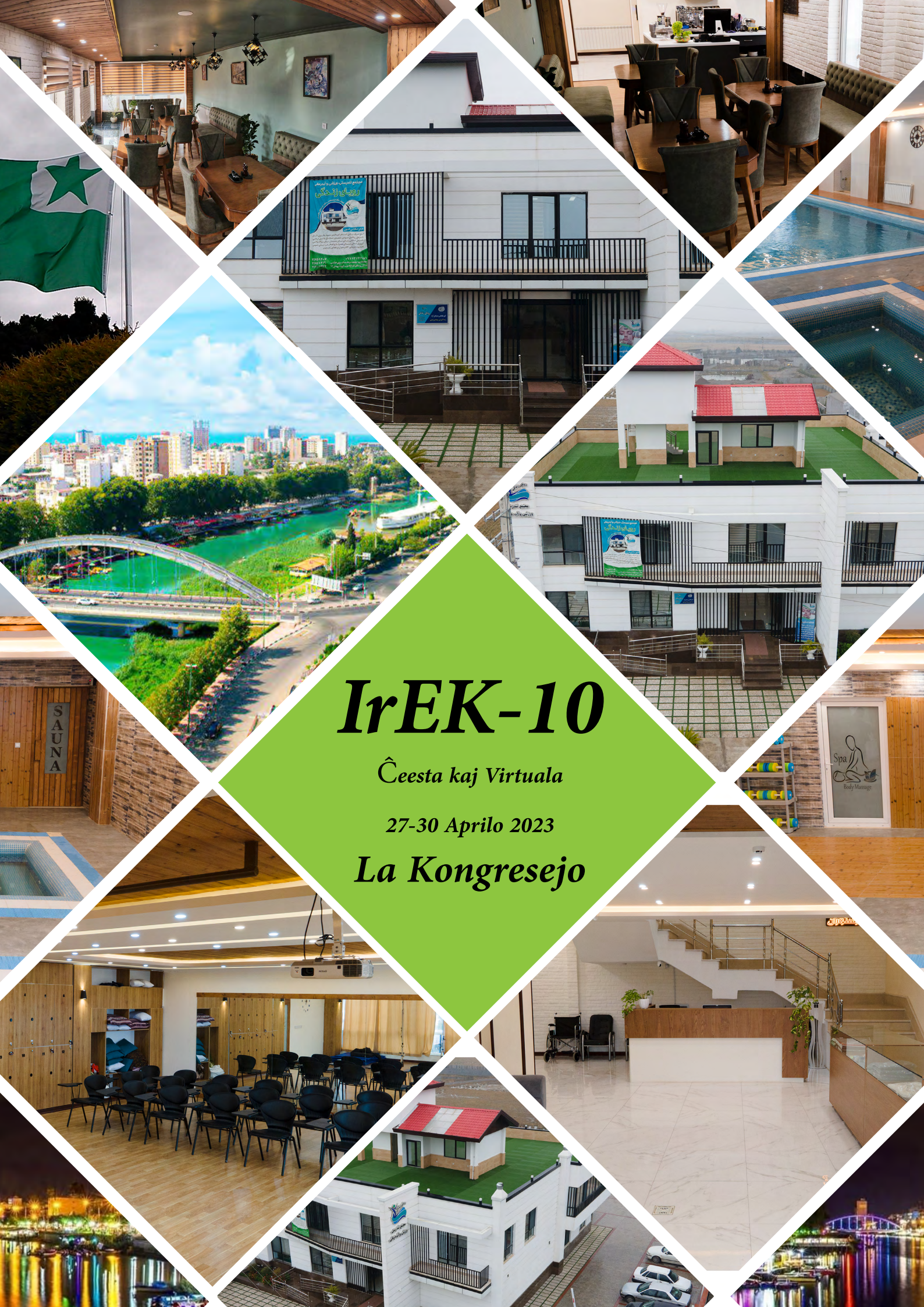

***Ŝtatoj permesu kaj favoru tion okaze de la
Internacia Jardeko de Indiĝenaj Lingvoj
2022 - 2032***

**Por interpopolaj rilatoj oni uzu la
neŭtralan lingvon:**

Esperanto - www.esperanto.net

IrEK-10

Ĉeesta kaj Virtuala

27-30 Aprilo 2023

La Kongresejo